

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE KOMİSYONU
SOSYAL KOOPERATİFÇİLİK
KAPSAMINDA İSRAFIN
ÖNLENMESİNE YÖNELİK
UYGULAMALARIN ARAŞTIRILMASI
VE YAYGINLAŞTIRILMASI
ALT KOMİSYONU
TUTANAKLARI

—●—
4 Kasım 2021 Perşembe

—●—
KONU:

- Ticaret Bakanlığı tarafından iyi uygulama örneği kabul edilmiş
Çağdaş Eğitim Kooperatifi, Tomurcuk Eğitim, Kültür, Dayanışma
ve İşletme Kooperatifi, Genç İşi Bilimsel Araştırma ve Geliştirme
Eğitim Kooperatifi ile İGAM Birlikte Sosyal Kalkınma ve İşletme
Kooperatifinin sunumları

4 Kasım 2021 Perşembe
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 16.01
BAŞKAN: Arzu AYDIN (Bolu)

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Alt komisyonumuzun değerli üyeleri, saygıdeğer katılımcılar, değerli basın mensupları; yeterli çoğunluğumuz vardır. Sosyal kooperatifçilik kapsamında israfın önlenmesine yönelik uygulamaların araştırılması ve yaygınlaştırılmasıyla ilgili alt komisyonumuzun ikinci toplantısını açıyor, tüm katılımcılara hoş geldiniz diyorum. (*)

Hatırlanacağı üzere, alt komisyonumuzun 14 Ekim 2021 tarihinde, ilk toplantısında, dünyada ve Türkiye’de sosyal kooperatif uygulamasına ilişkin Ticaret Bakanlığından kapsamlı bir sunum alınmıştı. Çalışmalarımıza esas teşkil etmek üzere bilgi istediğimiz kooperatiflerden Yeryüzü Kalkınma Kooperatifi, Çağdaş Eğitim Kooperatifi, Tomurcuk Eğitim, Kültür, Dayanışma ve İşletme Kooperatifi, Genç İş Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Eğitim Kooperatifi, İGAM Birlikte Sosyal Kalkınma ve İşletme Kooperatifi ve İhtiyaç Haritası Kooperatifi komisyonumuza gönderdikleri bilgilerle paydaş olarak değerli katkılarda bulundular. Alt komisyon başkanlığımızın sosyal kooperatif üzerine Ticaret Bakanlığından bilgi talep etmesi üzerine hazırlanan raporda Bakanlık tarafından iyi uygulama örneği kabul edilen 19 adet sosyal kooperatiften faaliyetleri ve görüşleriyle ilgili bilgi istenilmiştir. Bugünkü toplantımıza bu kooperatiflerden Yeryüzü Kalkınma Kooperatifi, Çağdaş Eğitim Kooperatifi, Tomurcuk Eğitim, Kültür, Dayanışma ve İşletme Kooperatifi, Genç İş Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Eğitim Kooperatifi, İGAM Birlikte Sosyal Kalkınma ve İşletme Kooperatifinin yetkilileri çağrılmış olup Yeryüzü Kalkınma Kooperatifi mazeret bildirerek bugünkü toplantımıza iştirak etmeyeceklerini tarafımıza bildirmişlerdir. İlgili mevzuat incelendiğinde sosyal kooperatifçilik alanında birçok boşluk olduğu görülmektedir. Bu boşluğun doldurulması için gelecekte yapılacak mevzuat çalışmalarına dair bir bilgi birikiminin oluşması amacıyla sahada etkin bir şekilde çalışan ve başarı gösteren sosyal kooperatiflerin uzmanlık bilgilerine ihtiyaç duyulmuştur. Bu nedenle, sahada aktif olarak çalışan sosyal kooperatiflerin alt komisyon toplantılarında bulunmaları, bilgi ve tecrübeleriyle katkı sağlamaları ve ayrıca kooperatiflerin faaliyetleri hakkında komisyonumuzu bilgilendirmeleri önem arz etmektedir.

Değerli katılımcılar, dilerseniz katılımcıların isimlerinin tutanaklara geçmesi adına katılımcıların kendilerini tanıtılmalarıyla devam edelim.

(Katılımcılar kendilerini tanıttılar)

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Teşekkür ediyorum arkadaşlar.

Tekrar hepiniz hoş geldiniz diyorum.

Şimdi, gündemimizdeki işlerin görüşülmesine geçiyorum.

Bugün Ticaret Bakanlığı tarafından iyi uygulama örneği kabul edilmiş Çağdaş Eğitim Kooperatifi, Tomurcuk Eğitim, Kültür, Dayanışma ve İşletme Kooperatifi, Genç İş Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Eğitim Kooperatifi, İGAM Birlikte Sosyal Kalkınma ve İşletme Kooperatiflerince yapılacak sunumları dinleyeceğiz.

Öncelikle Çağdaş Eğitim Kooperatifine, sunumu yapmak üzere Yönetim Kurulu Başkanı Prof.Dr. Müfit Parlak ve Buğra Küçükkayalar’a söz veriyorum.

Buyurun

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF.DR. MÜFİT PARLAK – Değerli Başkanım, Ticaret Bakanlığının değerli üst düzey yöneticileri, diğer kooperatiflerimizin yönetim kurulu başkanları ve üyeleri; biz Bursa Çağdaş Eğitim Kooperatifi olarak tabii, böyle bir komisyona bizi davet etmiş olmanızdan dolayı içtenlikle teşekkür ediyoruz. Çünkü Türkiye’de 1995 yılında kurulmuş ve sosyal kooperatifçilik modeline örnek alınacak önemli bir kooperatif olduğumuzu biliyoruz. 1995 yılında kurduğumuz bu kooperatif günümüze kadar özellikle Anadolu’nun imece kültürüyle gelişmiş ve bugünlere ulaşmıştır, bunu burada rahatlıkla ifade edebilirim. Bu kooperatif ortaklarına hiçbir zaman kâr payı dağıtmamıştır. Zaten bizim modelimizde, bizim uygulamış olduğumuz kooperatifin kuruluş amacıyla zaten ortaklarına kâr payı dağıtma gibi bir şey yoktur. Elde ettiğimiz bütün gelirle daha sonra daha farklı eğitim kurumlarını ortaya çıkarmaktır amacımız. Bizim temel felsefemiz, anaokulundan üniversiteye kadar bütün eğitim kurumlarını oluşturmaktır. Bu hedefle başladığımız yolculukta kreşimiz, anaokulumuz, ortaokulumuz, lisemiz özellikle Anadolu lisesi, fen lisesi, yüksekokul yurdu ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik, kız öğrencilerine yönelik yine bir yurdumuz söz konusudur. Bunun dışında ticari işletmelerimiz vardır. Yönetim kurulu, denetim kurulunda yer alan bütün arkadaşlarımız bilabedel hizmet sunarlar.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Müfit Bey, pardon, sözünüzü kesiyorum, kusura bakmaym.

Biraz zamanımız kısıtlı, zamanı daha etkili kullanırsanız... Şimdi sunumunuzda gördüm, geniş bir şey var. Okumaktan ziyade biraz daha kısaltarak bize bilgi verirseniz memnun olacağım.

Teşekkür ediyorum.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF.DR. MÜFİT PARLAK – Tabii ki.

Ve bugünlere ulaşmamızda tabii ki yerel yönetimlerin, sivil toplum örgütlerinin ve kent paydaşlarının çok önemli katkıları oldu; bunlara, burada, sizin huzurunuzda bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Son yaptığımız genel kurulda da Yönetim Kurulu Başkanlığına seçildim. Bundan önceki Başkanımız, Buğra Başkanımız bugün Çağdaş Eğitim Kooperatifçilik modelini sizlerle paylaşacak. Onun için ben burada sözümü tamamlayarak sözü Değerli Başkanına vermek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, sözü Buğra Küçükkayalar’a veriyorum.

Buyurun.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Ne kadarlık zamanım var diye önden başlayayım.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Beş dakika.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Yapmayın, o kadar, beş dakika çok zor. Genelde iki üç saat sürüyor sunumların da onun için.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Biliyorum onun için.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Çok kısa geçeyim, hızlı geçeyim. Müfit Hocam bir kısmının zaten bilgisini verdi. Soru-cevap kısmı var ise ondan sonra da orada daha çok değerlendireceğini düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, soru-cevap olacak.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Teşekkür ediyorum tekrardan.

Çağdaş Eğitim Kooperatifi 25 Temmuz 1995 tarihinde kuruldu, 26'ncı yılımızı kutluyoruz. Eğitim kooperatifi olunca herkes sanır ki eğitimcilerden oluşuyor ama öyle değil, gördüğünüz gibi 23 kurucumuzda her türlü meslek yelpazesini temsil eden kurucularımız mevcut idi. Öz görevimizi iki paragrafta topluyoruz biz. Birincisi: Geleceğin aydınlık Türkiye'sine çağdaş, laik, demokrat, Atatürk ilke ve devrimlerine bağlı aydın insanlar, özgür düşünen bireyler yetiştirerek katkıda bulunmak. Bu, bizim eğitim kurumlarıyla, yurtlarımızdaki öğrencilere yönelik felsefemizi oluşturuyor ve görevlerimizi tanımlıyor. İkinci paragraf ise: Sosyal ve kültürel etkinlikler düzenleyerek toplumun eğitim konusunda bilinçlenmesini ve duyarlı duruma gelmesini sağlamak. Bu da bizim sosyal sorumluluk projelerimizi tanımlıyor. Müfit Hocamın da söylediği gibi anaokulumuz, ilkokul, ortaokul, liselerimiz ve 2 de yurdumuz var; biri yükseköğretim öğrenci yurdu, diğeri ortaöğretim yani lise. Hedefimiz anaokulundan üniversiteye yükseköğretim kurumu açmak ve bu zinciri tamamlamak.

Bu anaokulumuz, bu ilkokul ve ortaokulumuz, bu lisemiz, bu yurdumuz... Hızlı geçiyorum kusura bakmayın zamanı etkin kullanmak için.

OTURUM BAŞKANI İSMAİL TAMER – Evet, evet.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Bu kız öğrencilerimizin yurdu, bu yükseköğrenim öğrenci yurdu Uludağ Üniversitesinde okuyan öğrenciler için. Sosyal sorumluluk projemiz 4 tane: Kır Çiçekleri Okusun Diye, ÇEKİMECE, ÇEKİRGEM ve ÇEKSANAT. Kısaca değineceğim için burayı da hızlı geçiyorum.

Kır Çiçekleri Okusun Diye: Hedefimiz, Bursa kırsalında okuyamayan, okutulmayan lise seviyesindeki kız öğrencilerimizi yurdumuzda barındırıp her türlü gereksinimlerini karşılamaktır. Nereye kadar? İşe girene kadar. Bu şu demek: 4 yıllık eğitimleri süresince gönüllü öğretmenlerimiz destek oluyor, üniversiteye hazırlık kurslarına ücretsiz gönderiyoruz. Üniversiteyi kazanırsa hepsine burs veriyoruz. Üniversiteden mezun olursa Bursalı iş adamları da vardır ortaklarımız arasında onların katkılarıyla kendilerine iş buluyoruz. Şu ana kadar 2004 yılından bu yana 302 tane kız öğrencimiz hayata atıldı yani yurdumuzdan ayrıldı, liseden mezun oldu. Başarımızı şöyle ölçüyoruz: Üniversitede okumuş, bitirmiş ve okuyan yüzde 88'i bu kızlarımızın, bunların yüzde 65'i de çalışmakta şu anda. Bursa'nın 17 ilçesi vardır. Bursa'nın ilçelerinin dağılımıdır bu, diğer şehirlerden de ihtiyaçlı olma durumuna göre kızlarımızı yurdumuza kabul ediyoruz.

ÇEK(İ)MECE... Bu kızlarımızın geldiği kırsaldaki köy okullarında -ki bunlar anaokulu, ilkokul ve ortaokuldan oluşmakta- onların her türlü gereksinimlerini karşıyoruz. ÇEK(İ)MECE'de, ÇEK -Çağdaş Eğitim Kooperatifinin kısaltmasıdır- "imece" kültürümüz. "Çekmece" de, hayalleri, parasal katkıları, aynı yardımları, gönüllü verileri buraya koyuyoruz. Onları oradan alıyor. Kim alıyor? Okullarımızdaki öğretmen, öğrenci ve velileri. Gönüllü olarak bunları okullara gönderiyoruz. Hangi okullar bunlar? Proje okullarımız. Diğerlerinden, bu tür katkıları yapanlardan farkımız ise biz, bırakmamacasına bu okullara destek vermeye çalışıyoruz, gönüllü öğretmenlerimizle, özellikle branş öğretmenlerimizle. Tek sıkıntımız, maalesef, kırsalda öğrenci sayısı azaldığı için... 10'un altına düştüğü zaman okulların kapatılması. Şu anda dört okulumuz da kapandı taşınmalı eğitime geçtiği için ama yerine yenilerini alıyoruz. Hedefimiz örnek olmak; hepsini yapabilmek değil, tüm Türkiye sathında uygulanmasını sağlamak.

ÇEKİRGEM, Çağdaş Eğitim Kooperatifi İnovasyon Reform ve Geliştirme Merkezinin baş harfleri. TEDMEM'i ve Eğitim Reformu Girişimi'ni bilebiliyor bulunmanız lazım, biliyorsunuzdur; eğitim düşünce kuruluşudur. ÇEKİRGEM de üçüncü eğitim, düşünce kuruluşu, bizim kurduğumuz. Hedefimiz eğitim kurumlarımızı -az önce saydığım- çok yapmak değil ve bunları bir AR-GE okulu

olarak ele almak. Farklı müfredata uymak zorunluluğumuz var tabii ki ama onun dışında, tam bir eğitim yaptığımız için farklı uygulamalarımızla eğitimde olumlu ve olumsuz yönleri ilgili karar alıcılarla paylaşmak.

ÇEKSANAT... Kültür ve sanatta da adımımızı attık; tiyatromuz var, tiyatro oyuncularımız var. Hedefimiz sadece salt tiyatro veyahut da kültür sanat yapmak değil, eğitimin içerisine sanatı sokmak, sanatla birlikte eğitim yapmak. Bu da yeni bir kavram, “STEM” dediğimiz bilim, teknoloji, mühendislik, matematiğe sanatın eklenmiş hâlini uygulamaya çalışıyoruz kendi okullarımızda.

Nihai hedefimiz tabii ki yükseköğretim okulu açmak anaokulundan üniversiteye kadar. Bunun için de biliyorsunuz, vakıf kurulması gerekiyor; biz de vakfımızı bu yıl içerisinde kurduk, Bursa Çağdaş Eğitim ve Kültür Vakfı. Bunun için 80 milyon lira gerekiyor; 60 milyon mal varlığı, 20 milyon da nakit. Şimdiki hedefimiz onu tamamlamak ve eğitimde geleceğin üniversitesini kurmak, bilinen üniversitelerden farklı. Eğitim ve bilim kurulumuz da şu anda bunun üzerinde çalışmalarını yürütüyor.

Sosyal kooperatifçiliği çok çok önemsiyoruz. Birlikte olduğumuz arkadaşlarımız hatırlar, bu konuda ilk kıvılcım, Ticaret Bakanlığımız sağ olsun 2018 yılında -30 veya 28 Mart'tı yanlış hatırlamıyorsam- sosyal kooperatifçiliği bize tanıttı. Oradan sonra öğrendik ki biz tam bir sosyal kooperatifiz ve ondan sonra da, 2019 yılının Aralık ayında da birlikte olduğumuz ve olmayan diğer arkadaşlarımızla birlikte “sosyal kooperatifçilik” tanımına giren bu konuyu ele alıyoruz ve iyileştirmeye, geliştirmeye çalışıyoruz. Bu konuda da tekrardan size teşekkür ediyoruz; Türkiye Büyük Millet Meclisimizde de bu konuyu bizler adına ele alma fırsatını verdiğiniz için.

Sosyal kooperatifçilik tanımında... Bize göre kamu yararı için çalışıyoruz; ortaklarımıza kâr dağıtmıyoruz; özel, tüzel kişilerden çok paydaşlı yapıya sahibiz; en önemlisi, elde ettiğimiz kârı hiçbir şekilde dağıtmıyoruz ne ortaklarımıza ne... Müfit Hocamın söylediği gibi biz yöneticiler gönüllüüz bu çalışmalarda. Tüm ülke çapında uygulanan projelerimiz var, Çağdaş Eğitim Kooperatifini oralarda açmayı hedefliyoruz.

Çalıştay yapmıştık, bu onun fotoğrafı.

Verilerimiz... Gönüllü 1.800 ortağımız var, profesyonel çalışan sayımız 248; eğitim kurumlarımızda eğitim gören ve yurtlarımızda kalan öğrenci sayısı 1.741. Bugünün verileri bunlar.

Şemayı anlatmayacağım, farklı bir şemamız var. Biz kendimizi şöyle tanımlıyoruz: Biz bir ticari şirket gibi mantıkla yönetiyoruz, gönülümüzle de bir sivil toplum kuruluşu gibi ülkemize katkı koymaya çalışıyoruz.

Gelirlerimiz... Eğitim kurumlarımız ücretli çünkü başka bir eğitim modeli yok. Yükseköğretim öğrenci yurdumuz ücretli ama eğitim kurumlarımızı da... Üçüncü bir eğitim modeli kurmak hedefimiz var. 2 tane var şu anda ülkemizde; devlet okulları ve özel okullar. Biz bu modelimizle 3'üncüyü kurmayı hedefliyoruz; belki bir ütopya şu anda ama şunu diyoruz: “Devlet okulu gibi ücretsiz, özel okullar gibi nitelikli.” Yani her türlü olanağına sahip okulları hizmete açmak, kurmak. Aynı ve nakdi bağışlar alıyoruz, burs bağlıyoruz ve gelir getirici birimlerimiz var. Artı çok önemli bir şey, kooperatifçilik belki farklı, hiçbir şekilde ortaklarımızdan aidat almıyoruz biz; parası olan parasını, malı mülkü olan malını mülkünü, fikri olan fikrini, zamanı olan zamanını versin. Hepsi bizim için değerli diyoruz.

2018'deki toplantıda bir soru sorulmuştu “Ortaklarınıza ne veriyorsunuz?” diye. Biz bir şey vermiyoruz; bütün etkinliklerimizden yüzde 10 indirimle yararlanıyorlar. O zaman ne bekliyorlar, karşılığı ne? Karşılığını şöyle tanımlıyoruz: Eğitime katkı koymanın verdiği mutluluk.

Mali verilerimiz burada. Yaklaşık ciromuz, toplam gelirlerimiz 2020 yılında 25 milyona ulaştı. Bu yıl, bu eğitim-öğretim döneminde 38 milyon liralık bir bütçe öngörümüz var. Geçtiğimiz yıl, bu pandemi döneminde 5 milyon liralık yatırım yaptık, pandemi dolayısıyla dersliklerimizi 24'ten 20'ye

indirdik; yemekhanelerimizin sayısını artırdık, tam pandemi kurallarına uygun okul olarak her türlü teknik altyapımızla, bu paralarımızı harcayarak pandemi dönemini başarıyla atlattığımızı düşünüyoruz. Mal varlığımız yaklaşık 34 milyon. Az önceki verileri söylemişim.

Bursluluk çok önemli. Tamamlamış olduğumuz; 2019-2020 yılında ciromuzun, elde ettiğimiz gelirlerin yüzde 34'ünü burslar ve destekler için harcadık. Hedefimiz -az önce söylediğim gibi- bunu yüzde 100 yapmak ama onun için de gelir lazım tabii ki.

2016'dan 2021'e kadar yaklaşık 5 milyon liralık nakdî ve aynı bağış aldık. Bursa'da o 1.800 ortağımızdan -iş insanlarından öğretmenlere kadar çok geniş bir yelpazede ortağımız olduğu için- bağış almakta da, bulmakta da çok büyük zorluk çekmiyoruz ama bence bu ülke çapında geliştirilmesi gereken bir konu diye saptama yapmaktan kendimi alamayacağım.

Elde ettiğimiz artı değeri dağıtmıyoruz, soruyorlar “Ne yapıyorsunuz?” diye. Yeni yatırımlarımızı yapıyoruz; bir spor salonu yapacağız şu anda ve üniversitemizi açacağız. Çalışanlara daha iyi yaşamsal olanak sunmak, olabildiğince fazla burs vermek ve ütopyamız olan ücretsiz eğitim kurumlarına ulaşmak, sosyal sorumluluk projelerinden mevcutları desteklemek, yenilerini hayata geçirmek için kullanıyoruz. Hedefimiz Türkiye'nin 81 ilinde benzer ÇEK'leri kurmak ve benzer çalışmaları orada yapmak; şu ana kadar Bursa'nın dışında İzmir'de var, Çanakkale'de var ve Mersin'de var. Hedefimiz, 7'ye ulaşip kooperatif üst birliği kurmak, kooperatif birliği kurmak.

Sizlere tekrardan teşekkür ediyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Biz de teşekkür ediyoruz. Öncelikle geç kaldığım için özür beyan ediyorum. Bir başka toplantımız olduğu için... Sağ olsun Sayın Vekilim, Başkanım bizim yokluğumuzu aratmadı, sizleri de bekletmemek adına hemen toplantıyı açtı.

Biz herkese öncelikle geldiği için teşekkürlerimizi ifade edelim, sunum için de teşekkür ediyoruz.

Soruları şimdi alabiliriz değerli vekillerim.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bence de sıcaklığına almakta fayda var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Sorularımız...

Sayın Vekilim, buyurun.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Devlette yaptığınız projelerle destek alıyor musunuz?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Aldık.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Avrupa Birliği de dâhil buna.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Avrupa Birliğinden proje bazlı bir destek bugüne kadar alınmadı, devletten alıyoruz. Zaten ilk kıvılcımı devletin katkısıyla aldık, Bursa Valimiz Orhan Taşanlar'ın iş insanlarını bir araya toplayarak ilk yurdumuzun temelini atılması için topladığı paralar sayesinde yurdumuzu yaptık. O yurdumuz 300 kişilik ve şu anda o yurdumuzda 75 öğrencimizi, Bursa Valiliği Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfıyla birlikte, Türkiye'nin dört bir yanından gelen yükseköğrenim öğrencilerini ücretsiz olarak barındırıyoruz ve bunu 1998 yılından bu yana yapıyoruz. Bu sözleşme süresiz, sürekli olarak kalacak, zaten hedefimiz onu artırmak. Oradaki yapımız Görükle Belediyesinindi, 1998 yılında Görükle Belediyesinin kırk dokuz yıllığına yapmış olduğu tahsisle bize verilmişti. O tahsis şu anda devam ediyor. Bunun karşılığı olarak da bir yerde, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfıyla imzaladığımız protokol çerçevesinde de öğrencileri orada barındırıyoruz.

Az önce gördüğünüz ilkokul, ortaokul ve liselerimizin binası ise Bursa Uludağ Üniversitesinin girişindedir. Uludağ Üniversitesi senatosunun oy birliğiyle aldığı kararla -19 dönümlük bir yerdir-yine kırk dokuz yıllığına bir üst hakkıyla orada barınıyoruz ve bizim öğrenci sayımızın yüzde 20'sine ücretlerden yüzde 30 indirimli olarak -bu da ömür boyu sürecek- bir katkımız var. Tabii, onların karşılığı olarak aynı zamanda kira da veriyoruz.

Üçüncüsü, “kır çiçekleri” dediğimiz, kız öğrencilerimiz Bursa Nilüfer Belediyesinin yirmi beş yıllığına tahsis ettiği bir yerde, yine bizim yaptığımız yatırımlarla üzerine koyduğumuz binada 80 kişi kapasiteyle çalışıyor.

Onun dışında yaptığımız her yatırımda; gerek ticaret ve sanayi odasından gerek iş insanları derneklerinden gerekse belediye başkanlığımızdan, belediyelerden -hangi partiden olursa olsun- katkı istiyoruz ve onlar da veriyorlar.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Başkanım, bir katkıda bulunabilir miyim sayın milletvekilime?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Tabii, buyurun.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Ayrıca bu dönemde, özellikle Avrupa Birliği fonlarından da yararlanmak için bir komisyon oluşturduk. Sanıyorum, bu dönemde o komisyonun katkılarıyla Avrupa fonlarından da bu anlamda yararlanacağız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Ben de şeyi merak ettim. Genellikle ülkemizde dernekler, vakıflar aracılığıyla bu eğitim hizmetleri devam ediyor. Tabii, sosyal kooperatifçilik 1990 yılında İtalya’da... Siz “Aslında biz 1995’te sosyal kooperatifçiliğin adımlarını attık.” da dediniz biraz önce.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Bilmeden yapmışız, bilmeden.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Bilmeden, evet.

Dernek ve vakıftan farkını hissettiğiniz mi, gördünüz mü ya da uygulamada size daha kolay gelen bir iş, işlem, mevzuat, bunun faydası var mı? Şu an dernek ve vakıf olarak çalışmaktan daha avantajlı mısınız?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Bence çok çok avantajlıyız çünkü böyle büyüklüğe, bu büyüklüğe ulaşma yolunda ticari şirket gibi yönetilmek çok önemli. Diyebilirsiniz ki: “Belki derneklerin de iktisadi, ticari işletmeleri olabiliyor.” Ama o ikilik, o bir farklılık. Dolayısıyla, ticari anlamda bir anonim şirket gibi yönetilmek ve ticari mevzuata bağlı kalmak çok büyük rahatlık yani çok büyük rahatlık. Sıkıntıları herhâlde sonra söyleyeceğiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Oradan bize vergi indirimleri, şimdi onları ayrıca konuşuruz, tek eksiklik o. Ayrı bir konu.

Onun dışında, dernek, vakıf kooperatifi... 1995 yılında bizim bir kurucu başkanımızın Ticaret Bakanlığına gelip üç gün Ankara’da yatmasıyla onun nasıl olması gerektiğinin tohumlarını biz attık. Dolayısıyla, biz Türkiye’nin ilk eğitim kooperatifiyiz. Seviye olarak da bu seviyeye gelmiş belki ender kooperatiflerinden biriyiz.

Vakıf ve derneklerde kişiler vardır, kooperatiflerde kişi yok. Biz diyoruz ki: Çağdaş Eğitim Kooperatifinin sahibi yok, patronu yok. 23 Ekimde görevi Müfit Hocam'a devrettim. Genelde iki dönemdir, dört yıldır ve bizde bu değişir, aynı derneklerdeki genel kurullardaki seçimler gibi. Fazla yapamayız biz, etik kurallarımız da var. Dolayısıyla, bu bir demokratik kurum bize göre, vakıftan ve dernekten farklı olarak. Bize göre olumlu.

Biz de bilmeden sosyal kooperatif modelini kurduğu için 23 kurucumuza teşekkür ediyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Peki, tabii bağışçıların katkıları var. Bunun haricinde gelir getirici bir faaliyette bulunuyor musunuz ya da bunun sürdürülebilirliğini sağlamak hep o bağışçıların katkılarıyla mı olacak? Bu inanç, hani o “imece” dediğiniz usulün kültürden gelen şekliyle devam edeceğinize olan inancınızla herhâlde devam ediyorsunuz değil mi?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Pek ona da dayanmıyoruz, güvenmiyoruz, yanlış bir...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Neye dayanıyoruz? Sürdürülebilirliği neye dayandırıyoruz?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Eğitim kurumlarımız ücretli, o büyük bir süre devam... Bütün okullarımız; anaokulu, ilkokulu, ortaokul. Ama eğitim, parasal olarak baktığımızda, ne düşük ne yüksek çünkü hakkını vermek gerekir. Bizde her şey şeffaftır; internet sitemize girdiğinizde bilançolarımızı görürsünüz, yönetim ve denetim kurullarına her akşam mali tablo gelir “Bu kadar gider, bu kadar gelir oldu.” diye anlık hesap verilir. Şeffafız. Bu güven sağlıyor ve biz pandemi döneminde hiç öğrenci kaybetmedik, hiç kaybetmedik; şu anda da anaokulumuz 190 kişi. 76 kişi sırada bekliyor. Aynı şey ilkokul, ortaokullarımızda da geçerli. Güveni sağlamak önemli olan, güven sağladınız mı oluyor ama güveniyor musunuz? Hayır. Ticari kuruluşlarımız var, çelenk hizmetimiz var, kafeterya işletmeciliği yapıyoruz, bankamatiklerimiz var yani hedefimiz bunu artırarak gelirlerimizi artırıp velilerden de para almayıp ama ihtiyacı olan öğrencileri okutmak yani parası olanı değil; farklılığımız o. Ticari işletme gibiyiz ama değiliz diyoruz biz, buradan çalışıyoruz. Dolayısıyla bunu sağlamak için de örneğin -tabii, espri yapacağım, anaokulundan üniversiteye diyorlar ya “huzurevi”, biz ona huzurevi demiyoruz, beğenmiyoruz “ÇEK yaşamevi” diyoruz ona- bir hedefimiz de onu açmak. Diyorlar ki: “Anaokulundan mezara kadar gidecek Çağdaş Eğitim Kooperatifi.” Dolayısıyla bunlar da gelir getirici, Darüşşafaka örneği gibi ama bir de sosyal sorumluluk projesi olsun diye bakıyoruz. Dolayısıyla, ticari işletmelerimizi artıracamız öğrencilerimizi ileride ücretsiz okutmak için. Burada da yüzde 37'ye ulaştık şu anda.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Başkanım, merak ettiğim bir soruyu sorayım ben de.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bu, özellikle ihtiyaç grubu olanlarda oranımız ne? Şimdi “Okullarımızın ücretleri belli bir seviyede; o seviye çok yüksek değil, alçak değil, hak ettiğimiz şey orta derecede.” dediniz. Hiç ücret almadan okuttuğunuz öğrenci sayısı nedir bu sizin şeyle ilgili?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Şöyle bir tablo vardı, kısa geçtim. Şu bakın: Bursluluk ve İndirim Oranı, “Destek” diyoruz biz buna. Geçtiğimiz 2020-21 eğitim öğretim dönemine ait verileri içeriyor bu. İlköğretim okulunda yüzde 20 bu oran. “Bunun içerisinde kaç yüzde 100?” dersiniz şu anda o bilgi bende yok ama bütün indirimlerin toplam bedele oranı yüzde 20 indirim demektir bizim için. Anaokulunda çok olmuyor, yüzde 13 o. Lisemizde yüzde 32. Kız yurdu, Kır Çiçekleri yüzde 100. Bu Görükle'deki yurda geçen yıl pandemiden öğrenciler gelmediği için orada da yüzde 25'i ücretsiz; 75 öğrencimiz okuyor. Bunun oranı, az evvel söylediğim gibi, toplam gelirlerimizin yüzde 34'üne karşılık geliyor, o da 8,8 milyon liraydı geçtiğimiz eğitim öğretim döneminde.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Toplam kaç öğrenci vardı?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – 1.700.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – 1.700 öğrencide 8 milyon mu?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – 1.793’tü.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – 38 bin mi dediniz, 35 bin mi dediniz?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – 38 milyon lira...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – 38 milyonda 8 milyon mu destek verdiniz?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Bu dönemdeki bütçemizdeki öngörümüz 38 milyon. Orada yüzde 38 öngördük, her yıl artırıyoruz hedefi yüzde 100’e ulaştırmak için. 2021-22’de yüzde 38 öngördük, geçen yıl pandemi döneminde yüzde 34, yüzde 37’yi hedeflemiştik 34’e ulaştık sıkıntılı bir dönem olduğu için. Geçtiğimiz dönemde 26,2 milyonluk gelirimizin 8,8 milyonunu destek olarak verdik.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Bu işleri yaparken zorluklar eminim vardır, bu zorlukları aşmak için bir öneriniz var mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet, o kısma geçebiliriz -biraz evvel de söylediğiniz- Başkanımın da sorusuyla.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Hemen söyleyeyim.

Örneğin liselerimizin, dikkat ettiyseniz onu da söyleyeyim, isimleri var, örneğin Azizoğlu İlkokulu, Ulviye-Ziya Gökalp Anadolu Lisesi, Halil Güleç Fen Lisesi. Bunların her biri çok önemli miktarlarda o kuruma bağış yapmış kişilerdir. Biz o zaman onun ismini oraya veriyoruz ve onun ismi orada ebediyen kalıyor ve okulun girişinde de onun özgeçmişiyse onun bütün, her türlü bilgileri yazıyor. Örnek: 2017 yılında Halil Güleç Fen Lisesine Halil Bey –hayatta kendisi- 2 milyon lira bağışta bulundu. Biz -yüzde 22’ydi o zaman- kurumlar vergisiyle o kadar parayı bir sonraki yıl ticari kuruluş statüsünde gördüğümüz için vermek durumunda kaldık. Ulviye Özer-Ziya Gökalp Özer... Bizim kurucumuzdur Ulviye Hanım, 23 kurucudan biridir. Vakfımız için 3 milyon lira bağışta bulundu ve biz herhâlde önümüzdeki yıl onun da vergisini vereceğiz. İki konu; kurumlar vergisi ile KDV. Dünyadaki diğer sosyal kooperatiflerdeki hakların... Siz yüce Meclisimizin üyelerinden istegimiz, bu konuyu ele alıp bunları çözdüğünüz takdirde o para bize kalırsa...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – “KDV’yi vermeyelim.” diyorsunuz.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Onu bilmiyorum artık, o çok zor. Bu konuda da...

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Biraz düşürülürse... Sadece bizim kooperatifimiz için değil bütün kooperatiflerin yaşayabilmesi için.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Aslında ben kooperatifler KDV vermiyor diye biliyorum.

TİCARET UZMANI ZEHRA ARSLAN UYSAL – Veriyorlar.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Hem de güçlü olarak veriyoruz.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Yani o para bizde kalırsa yüzde 38 belki yüzde 45 olacak.

AHMET SALİH DAL (Kilis) – Kâr amacı gütmeyen kooperatifler olabilir.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Sosyal kooperatif diye tanımlıyoruz.

Özür dilerim Başkanım, yanlış söylemiyorum değil mi tanımlarımı da?

TİCARET UZMANI ZEHRA ARSLAN UYSAL – Doğru.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Sosyal kooperatif ayrı, gördüğünüz gibi başka bir şeyiz biz. Biz de bunu, sağ olsun, 2018’de Ticaret Bakanlığımızdan öğrendik. 23 kurucumuza ben döndüm toplantıda ya aslında bilmeden öyle bir şey yapmışsınız ki ne kadar teşekkür etsek azdır size dedim.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Başkanım, izin vererseniz burada bir katkıda bulunmak isterim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Bütün ülkemizin, bütün dünyanın yaşadığı bu pandemi sürecinden tabii ki kurumumuz da çok etkilendi ama bu etkilenmiş ortamda dahi biz hiçbir çalışmamızı işsiz bırakmadık ve tam maaşlı olarak bunlar çalışmaya devam ettiler. Yani biz bu şekilde davranarak aslında kent dinamikleriyle daha yakın olmak istiyoruz ve bu anlamda da hem sivil toplum örgütlerimiz hem yerel yönetimlerimiz ve meslek örgütlerimiz her zaman bizle beraber oldular. Sanayicilerimizle her zaman birlikte hareket ettik ve güçlü bir şekilde buraya gelmemizin en büyük, değerli katkıları onlar oldular. Bunu bir kez daha burada ifade etmek istiyorum.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Ne kadar çalışan var?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – 248. 1.800 ortak, 248 çalışan, 1.741 öğrencimiz var.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Hiç kimse çıkmadı ve tam maaşlı olarak çalışmaya devam ettiler.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Kısa çalışma ödeneğinden de faydalandırmadık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Burslu öğrencileri belirlerken mutlaka bir kriter var ama dezavantajlı grup yalnızca maddi gelirinin az olması mı, yoksa engelli bireylere, öğrencilere de ayrıca bir eğitim hakkı ya da burs sağlanıyor mu?

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Evet, bize de uygun koşullar söz konusuysa kesinlikle onların da bizim kooperatifimizin ilgili eğitim kurumlarında yer almalarını arzu ediyoruz. Nitekim, birkaç tane oldu ama amaç, tabii, birkaç taneden daha fazlasını bu anlamda istihdam edebilmek. Özgün koşullar oluştuktan sonra elbette ki bu şekilde handikaplı olup eğitim almak arzusunda olanların da kurumumuza kazandırılması bizim en büyük hedeflerimizden bir tanesi.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Ben de net bir bilgi vereyim izin vererseniz: Kır Çiçekleri dediğimiz kız öğrenci yurdunda kalan kızlarımız için sadece “ihtiyaçlı” çok genel bir tanım, o ihtiyaçlı parasal ihtiyaçlı

özellikle. Onun dışında öyle aileler var ki -Bursa'yı konuşuyorum, Bursa'nın kırsalını konuşuyorum- okutulmayan kızların başına gelen bambaşka sıkıntıları yaşıyoruz, görüyoruz biz. Orayı yuvası diye görüyor. Dolayısıyla biz onu kurtarıyoruz oradan, hayata atıyoruz.

Onun dışında, sırf başarı değil bizim hedefimiz. Onun yanında, spor açısından başarılı olanlar da bizim için eşit değerde, onlara da burs veriyoruz, bir de kültür sanat... Örneğin Türkiye jimnastik birinciliğimiz var, dünya dans yarışmasında 5'inciliğimiz var. On yılda 500 küsur tane kupa kazanmışız, spor salonumuz yok. Dolayısıyla sırf akademik başarıdan hiç bahsetmeyiz bakın, bunların hepsi bizim için eşit değer, doğrusu o, insan yetiştirmek.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Sosyal hayat dağıtmak.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Farklı, sosyal hayat dağıtmak.

Dolayısıyla, sorunuzun bir net cevabı: Engelli –tırnak içinde- ve dediğimiz anlamda bir kurumumuz yok ama bu dediğimiz tanımlardaki bu konuların hepsini gözeterek öğrencilerimizi seçiyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Çok teşekkür ederiz.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Bir de vekilime şunu da ifade edeyim: Kamudan, özellikle valilik, bize sağlamış oldukları olanak nedeniyle yıllar öncesinde, biz onların yine her yıl 40 tane bursluluk kontenjanından yararlanmalarını her zaman istiyoruz ve oradan da onların koşulları, bizim koşullarımızla ortak aldığımız kararlar neticesinde 40 öğrencimizi de valilik kanalıyla bizim yükseköğrenim yurdunda barındırıyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Zaten özel okulların sanıyorum yüzde 20 mi, yüzde 10 mu bir kontenjanı var diye biliyorum.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Yüzde 3, çok değil.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Bizimkisi daha fazla.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Bizim daha farklı olmamız lazım.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – 1.000 kişide 30 kişi yani.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – O zorunlu zaten, yapıyorlar.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Zorunlu onlar.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI PROF. DR. MÜFİT PARLAK – Şehit çocukları, gazi çocukları da var.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Onlar da var, unuttum ben.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Elinize sağlık.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Biz de medeniyetimizin olmazsa olmazı imece kültürünü, hayrı hasenatı çağdaş eğitimle beraber birleştirdiğiniz, harman ettiğiniz ve sosyal kooperatifçiliğin ilk örneklerinden biri olduğunuz için çok teşekkür ediyoruz. Verdiğiniz bilgiler için de teşekkür ediyoruz.

Şimdi, Tomurcuk Eğitim Kültür Dayanışma ve İşletme Kooperatifi sunumuyla inşallah devam edeceğiz.

Dünya Sağlık Örgütü adına sunum yapmak üzere Yönetim Kurulu Başkanı Yasemin Güler sunum yapacak.

Buyurun lütfen.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Şimdi sizlere farklı bir kooperatif modeli tanıtacağım, aslında Türkiye’de tek örnek diyebiliriz bu alanda, engelliler alanında. 2006 yılında zihinsel engelli çocuklara sahip anneler tarafından kurulduk. Kadın kooperatifi statüsünde kurulduk ama aslında yaptığımız işler ve amaçlarımıza bakarsanız tam bir sosyal kooperatiftir. Biz de bunu 2018’de değil, 2008’de öğrendik çünkü İsveç’ten bir kooperatif gelmişti, ortak bir proje yaptık onlarla ve o zaman onlardan öğrendik Avrupa’daki sosyal iş kooperatifinin Türkiye’deki örneği olduğumuzu.

Kanunlar gereği bir yandan ticari şirket olarak addedilerek tüm kanun, vergi ve SGK yükümlülüklerine dâhiliz ama bir yandan da yaptığımız faaliyetler dolayısıyla da tam bir STK olarak çalışmaktayız. Ana sözleşmemize göre ortaklarımızın kâr payı alma hakları yok, hiçbir kazanç elde etmiyorlar.

Bizim amacımız kooperatif olarak, zihinsel engelli bireylerin tüketen değil üreten bireyler olarak topluma tam ve eşit katılımlarını sağlamak. Esas amacımız bu. Çok kapsamlı faaliyet alanlarımız var, bir tanesi bu, zihinsel engelli bireylerin eğitimleri. Diğeri, toplumda farkındalık ve savunuculuk hareketleri faaliyetleri yapmak. Bir de istihdama yönelik çalışmalar için hem de kooperatifin sürdürülebilir olması için bazı iş alanları, atölyeler yaratmak.

Şimdi, eğitim alanında 2007 yılında Millî Eğitime bağlı olarak özel eğitim ve rehabilitasyon merkezi açtık. Bizim esas gelir kaynağımızı bu Millî Eğitimden aldığımız çocukların ders karşılığı ücretleri oluşturuyor. Bu da çok cüzi bir rakam aslında. Ayda sekiz saat bireysel ve on iki saat de grup eğitim olarak akademik eğitim veriliyor. Bizim tüm gelirimizin esas büyük yoğunluğunu bu oluşturuyor ama biz sosyal kooperatif olarak, kooperatif ayağı olarak da bununla yetinmiyoruz, ayda dört tam gün ücretsiz olarak öğrencilerimizi alıyoruz yani ayda on iki saat değil, 8x4 olarak biz bu eğitimleri veriyoruz.

Topluma yönelik eğitimler veriyoruz özel şirketlere, kamuya, bireylere muhtelif panellerde ve sosyal sorumluluk atölyeleri düzenliyoruz şirketlere. Engelliliğe doğru yaklaşım eğitimleri veriyoruz. Aile eğitimleri veriyoruz, onları bilinçlendirme eğitimleri, girişimcilik eğitimleri ve özellikle engelli annelerine yönelik oluyor bu, ekonomik güçlenmelerine katkıda bulunuyoruz.

Sosyal uyum eğitimleri de... Eğitim merkezinde eğitim alan zihinsel engelli bireylerin toplumsal yaşama adaptasyonu ile ilgili çok çeşitli eğitim destekleri veriyoruz ve birtakım etkinlikler yapıyoruz; sinema, tiyatro, konser, müze gezileri yani birçok normal bireyin yapmadığı bütün etkinlikleri ve farkında olmaları için bu engelli bireylerimize bunları sunuyoruz.

Aileden bağımsız yaşam eğitimine çok önem veriyoruz çünkü zihinsel engelli bireyler 7/24 özellikle annelere bağımlı yaşarlar yani biz çift kişilik bir hayat yaşıyoruz, bizden bağımsız olamıyorlar, nereye gitmek isterlerse bizim götürmemiz gerekiyor. O yüzden senede bir kere bir haftalık bir molamız var. Hem annelere bir nefes oluyor, ailelere bir nefes oluyor hem de o çocuklara, o gençlere baskı altında olmadan birilerinin ona “Bunu yapma, şuraya gitme.” demediği ve özgürce hareket edebildiği bir hafta sunuyoruz. Burada kendi öz bakım becerilerini yapabilen çocukları, özellikle eğitim kurumumuzdaki o aşamaya gelen çocuklarımızı bu kamplara götürüyoruz.

Ayrıca sanatsal, kültürel ve sportif faaliyetlerimiz var, atölyelerimiz var, hafta içi her günü dolu çocukların. Resim, seramik, yoga, biyoenerji, dans, folklor yani yapmadıkları şey yok spor dâhil olmak üzere.

Ayrıca halk eğitim kursuyla el sanatları kursu açıyoruz, devamlı her dönem bu kurslar açılıyor. Çocuklarımızın beceri geliştirmesine çok yardımcı oluyor ve orada üretilen ürünleri de kermeslerde veya okulumuza gelen veya kooperatifimize gelen bireylere satarak ayrıca bir gelir elde etme olanağına kavuşuyoruz.

Esas alanımız da farkındalık çalışmaları. Bunun için bizim ritim atölyemizden 2007 yılında çıkan bir Bremen Mızıkacıları Perküsyon Grubumuz var. Bununla çok çeşitli yerlerde, Türkiye'nin batısından doğusuna, güneyinden kuzeyine bir sürü yerde 304 konser verdik, bu da on iki yılda, ayda hemen hemen 3 konsere denk geliyor. Çok büyük bir özveri içinde aileler. Her şeyini kendimiz karşılıyoruz, mesela ritim atölyesi yapılan yerin kirasından tutun gidilen yerin masraflarına kadar, ritim aletlerine kadar o gruptaki aileler karşılıyor bunu. 2017 yılında Yılın Sanatçı Grubu Ödülü'ne layık görüldü, aynı zamanda çok gurur kaynağı olarak da beş yıl Doğuş Üniversitesinde devamlı kredili ders olarak yer aldı ritim atölyemiz.

Ayrıca eğitim merkezinin bütün yıl içindeki çalışmalarından oluşan gösterilerini her sene sonunda kültür merkezlerinde gelen davetlilere, bireylere, velilere, herkese sunuyoruz. Eğitimle nereye geldiklerini gösterebildikleri, alkış aldıkları, önemsendikleri bir yer oluyor burası da, dört gözle bekliyorlar her yıl sonu bunu.

Ayrıca, resimde el sanatları atölyemizden oluşan eserleri de mutlaka kültür merkezlerinde sergiliyoruz. Bunların hepsi bir farkındalık çalışması toplumu bilinçlendirme açısından.

Kooperatif olarak çeşitli panellere, seminerlere, söyleşilere, çalıştaylara katılıyoruz ve bu konuda çalışmalar yapıyoruz. Ayrıca kendimiz de pandemi döneminde de on-line olarak bu konuda söyleşiler yaptık.

Spor kulübü kurduk çünkü spor da çok önemli bu çocuklar için. Her yıl bölge ve Türkiye şampiyonalarına katılıyorlar, yüzlerce madalyaları var. Şu anda pandemi nedeniyle iki yıl ara vermiştik, kasım başı geçen hafta tekrar antrenmanlara başladılar, çok özlemişler.

İstihdama yönelik çalışmalarımızdan hem engelli annelerinin çalışabileceği hem de kurumda eğitim alan engelli çocukların çalışabileceği bir dikiş atölyesi oluşturduk. Herkes evinden dikiş makinesini getirdi, anneler, dikiş bilenler. Maltepe Belediyesine 17 bin adet bez çanta diktik, sonra Kadıköy Belediyesine 5 bin adet bez çanta dikildi. Zaman zaman başka şirketlere özel günler için hediyelik eşya üretimleri yapıyoruz hediyelik eşya atölyemizde de. Anneler Günü'nde, yılbaşlarında bizden ürünlerimizi satın alıyorlar.

2017 yılında Türkiye'nin ilk sivil girişimle açılan Down Cafe'sini eğitim merkezimizin altında açtık. Hiçbir belediyeden destek göremedik. Biliyorsunuz Türkiye'de açılan bütün down kafeler bir belediyenin desteğiyle açılmıştır, Üsküdar Belediyesinin Tebüssüm Kafesi, Şişli Belediyesinin katkılarıyla Şişli'de bir down kafe var, İzmir'de var, Türkiye'nin her yerinde var. Biz ne yazık ki bu şansa nail olamadık, çok bekledik kuruluşumuzdan beri neredeyse on sene sonra. Üst düzey yöneticilerden oluşan 21 kişilik bir grup bize anahtar teslim down kafemizi açtı. Çocuklarımıza da halk eğitimden yine iş birliğiyle kurs aldırarak orada çalışmaları için. Anneler yemek yapıyor rezervasyon geldiği zaman, çocuklar da servis yapıyor. Hem gelenlerle sohbet ediyorlar, bir farkındalık oluşuyor, beraber zaman geçiriyorlar hem de onların gelişimine büyük katkısı oluyor. 2020 Aralık sonunda da Ticaret Bakanlığı Esnaf Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü tarafından Kooperatiflerin Desteklenmesi Programı çerçevesinde makine ve ekipman alımlarına ilişkin hibesi kapsamında

promosyon baskı makineleri aldık yalnız pandemi nedeniyle henüz tam faaliyete geçmedi. Orada yine çocuklarımız çalışacak çalışabildiği bölümlerde, çeşitli promosyon işine girmiş oluyoruz. Talibiz baskı işlerinize.

İlk dediğim, biz ne Avrupa Birliğinden ne vakıflardan ne konsolosluklardan, hiçbir yerden bir proje dahi kazanamadık, henüz öyle bir proje yok. Bir sürü yere başvurduk ama hiçbir deneyimimiz yok. Sadece dediğim gibi, 2008’de gelen İsveç’teki Grunden Kooperatifiyle bir ortak proje yapmıştık, o kadar bir deneyimimiz var. 2019 yılında da bu yaptığımız çalışmalar sonucunda Ticaret Bakanlığı tarafından sosyal sorumluluk alanında Yılın Kooperatifi Ödülü’ne layık görüldük.

Bizim hiçbir zaman Çağdaş Eğitim Kooperatifi gibi böyle bol sıfırlı bir bütçemiz olmadı. Dediğim gibi çok cüzi miktarlarda Milli Eğitimden, devletten aldığımız bir ücretle, ayda 30 bin lira, 40 bin lira gibi bir şeyle. O yüzden bu istihdama yönelik hem çocukların çalışabileceği hem annelerinin çalışabileceği ve bizim kooperatifin sürdürülebilir olmasını sağlayacak atölyelerimizin pandemi sonrasında tam faaliyete geçmesini umuyoruz. Böyle.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Çok teşekkür ediyoruz.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Rica ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Tabii, belki bol sıfırlar da faaliyetleri devam ettirmek için son derece önemli.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Önemli, biz hep kendi katkılarımızla yapıyoruz bunu, kendi maddi gücümüzle.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Doğru, lakin siz daim temiz kalacak tomurcuklara sahipsiniz.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Yani hiç bozulmadan, hiç kirlenmeden, duygularıyla yaşayan tomurcuklara sahipsiniz.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Aynen, aynen, çok mutluyuz biz o yüzden.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Dolayısıyla evet, o tomurcuklara aynı zamanda bir sosyal yaşam alanı da açıyorsunuz. Dolayısıyla belki sıfırlardan çok daha önemli bir maneviyatınız var.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Maneviyatı, tabii ki.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Ama biz de burada çalışırken tabii, sizin kooperatifinizi, hani o tomurcukların kooperatifini inşallah bir düzenleme yaparken bakanlıklarımız aracılığıyla hem gönlümüzün hem de hazırlanacak olan taslağın çok önemli bir köşesine Allah izin verirse yazarız.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – İnşallah. Ben hani kamu yararına vakıf falan diye bir şey var ya, bizim de aslında kamu yararına sosyal kooperatif statüsünde olmamız gerekiyor çünkü gerçekten sosyal fayda için uğraşıyoruz. Hiçbir maddi kazancımız yok, bunun yanında zararımız var dediğim gibi. Hiçbir zaman kâra geçmedik.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Aslında ödül de öyle gelmiş.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ
YASEMİN GÜLER – Evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Sosyal alandaki kooperatifçilik, aslında belki tanımlamanız tam bir sosyal kooperatifçilik eğitim alanında da.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ
YASEMİN GÜLER – Evet ama ne yazık ki o kadar çok zorluklarla karşılaşılıyor ki...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Onları alalım madem, soruyla beraber gelsin.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ
YASEMİN GÜLER – Ne bürokraside ne özelde ne kamuda hiçbir şekilde tanınmıyoruz, statümüzü bir türlü anlayamıyorlar. Yani bu yaptığımız çalışmalardan dolayı böyle bir unvan bir şeyimiz olursa aslında belki bize çok faydası olacak diye düşünüyorum. Çünkü kendimizi anlatmaktan bazen artık bıktırıyor, birçok şeyi alamıyoruz, anlamıyorlar. Biz Maltepe Kent Konseyi üyesiyiz aynı zamanda Maltepe Belediyesinin ama Maltepe Belediyesi bile bizi daha tanımıyor. Okulumuzun bahçesini bir ilaçlatalım diyoruz, pireler falan oluyor işte yazın kedilerden dolayı, onun için bile bizden ücret talep ediyorlar. Yani hiçbir şekilde yardım alamıyoruz çünkü “Siz ticarisiniz.” diyorlar. Halk eğitim merkeziyle bile o kadar kavga dövüş sonunda bu kursları açabildik. Diyorlar ki “Siz gelir elde ediyorsunuz, biz size burada kurs açamayız.” “Hayır, biz ticari bir şirket gibi gözükmüyoruz ama ticari değiliz.” diyoruz yani bunu anlatabilmek o kadar zor ki. Bu yasal mevzuatlar inşallah geçtiği zaman daha kolaylıkla anlatabileceğiz diye umuyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Peki, bu down kafeleri çalıştırırken “Orada çalışan çocuklarımız var.” dediniz. Bu tomurcukların sigorta işlemleri...

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ
YASEMİN GÜLER – Şu anda tam pratik yani bizim teorideki şeyleri pratik, okul eğitim merkezinin şeyinde çünkü bizim öyle devamlı müşterimiz yok. Yani ancak birisi, bir grup telefon açıyor “Şu gün öğle yemeğine geleceğiz.” Ama ayda yılda bir olan bir şey. Çocuklar hatta o kadar muzdarip ki bundan, sıraya koyuyoruz yani hepsi birden servis yapamayacak. Diyorlar ki “Yıl oldu, bize hâlâ sıra gelmedi. Ne zaman sıra gelecek?” falan. Bu teorinin pratik kısmını, uygulamasını orada yapıyoruz şu anda. Orada tam şey yapıp, başarılı olanlar ve orası devamlı işlediği zaman ana kadroya geçecek. Aslında bir tane var kadrolu, sigortalı çalışanımız yani engelli öğrencilerimizden bir tanesi var şu anda ama daha fazlası yok.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Peki, “Bu özel şirketlere hediyelikler hazırlıyoruz.” diyorsunuz.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ
YASEMİN GÜLER – Evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Peki, mevzuatı bilmiyorum, bu özel şirketler sizden bu hediyelikleri aldıkları zaman onların bir şeyi oluyor mu?

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ
YASEMİN GÜLER – Biz fatura kesiyoruz ve giderleri de işliyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Gider olarak işliyorlar ama başka bir kârları yok herhâlde yani sizden almalarının onlara bir avantajı olur mu? Ya da şöyle de olur: Özel şirketler bir yemek kartı falan bir şey veriyorlar, sodexo gibi -hani tam isim bilemedim- onları verdikleri zaman sizden yerlerse daha bir faydaları olabilir mi, böyle bir uygulama da olabilir mi, onu da hani biz not olarak alalım.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Devamlılığı sağlar.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Devamlılığın sağlanması açısından.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Biz okulun altında açtık.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Çocuklar sevinir buna, daha çok çalışırlarsa da.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Evet, merkezin, eğitim merkezinin altında ve tam cadde üstü olmadığı için aslında yoldan geçenlerin uğrama olanağı yok, sadece bilenler geliyor ve şirketler de sosyal sorumluluk etkinlikleri kapsamında geliyorlar. Şimdi, çok var, bu her şirketin, büyük kurumsal şirketlerin sosyal sorumluluk, bir faaliyet yapmaları gerekiyor. O faaliyetleri mesela bizim orada değerlendiriliyorlar. Ya kafeye geliyorlar, ya bizim eğitim merkezindeki atölyelerden herhangi birine katılarak engelli bireylerle bir arada oluyorlar.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Katkıda bulunabilir miyim?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun, buyurun.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Şimdi, bizim çocuklarımız lise düzeyini bitirdi, bitirdikten sonra üniversiteye gitmek istedikleri için biz örgütlenme kararı aldık, üniversiteye gitme şansları yok. İş okullarında bir sürü, atölyelerde bir sürü meslekler, bir şeyler elde ediyorlar, bilgileri oluyor ama eve döndüklerinde bunlar kayboluyor yani unutuluyor. Biz, kooperatifi kurarken sanki o iş okullarının devamı, orada öğrendiklerinin üzerine koyarız, çocukları istihdama hazırlarız. Yani hepsini istihdam etmemiz mümkün değil ama iş hayatına yani işverenlere nitelikli eleman, en azından engelli kontenjanından alabilecekleri nitelikli eleman yetiştirelim amacıyla kurduk. Tabii, sürdürülebilir olmak için de rehabilitasyon merkezini açmak zorunda kaldık, onun sayesinde sürdürülüyor.

Şimdi, bu atölyelerde hem anneler hem çocuklar, dışarıdan kadınlar da çalışabiliyor iş olduğu zaman. Yalnız Yasemin Hanım'ın söylediği gibi mesela alabileceğimiz şeyi, lojistik imkânları belediyelerden alamıyoruz. Şöyle ki: Parti önemli olmuyor burada. Eğer değişen ekibin konuya bakış açısıyla ilgili belediyelerle iş birliği yapabilmemiz. Yani partili partisiz diye bir şey değil. Aynı partiden bir başkasının yaklaşımı daha iyi oluyor. Bu yerel yönetimler kanununda “Vakıflar, dernekler, sendikalar, birliklerle iş birliği yapılabilir.” diye maddeler var. Orada kooperatif olmadığı için o bahane oluyor yani yolunu bulmuyor diyelim. Bu yasal düzenlemelerde, sosyal kooperatiflerin de bu yerel yönetimler kanununa ekli, bütün ilgili kanunlarda tanımlanması olursa -ki öncelikle sosyal kooperatiflerin yasal statüsünün tanımlanması lazım- ondan sonra daha çok rahatlayacağız diye düşünüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet, peki.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Başkanım, bir şey kafama takıldı bu esnada.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Şimdi, siz yerel yönetimlerle ilgili bir şey deyince kamu ihalelerinde, özellikle kamuya ait ihalelerde buna benzer bir çalışma olabilir mi diye de aklıma geldi.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Avrupa’da böyle zaten özellikle.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Evet, sosyal kooperatiflere mesela İtalya’da...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Torino’da varmış, evet öyle bir şey.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Tabii, tabii...

300 bin euroya kadar olan şeyler sosyal kooperatiflere ihalesiz veriliyor. Bazı şeyler, dokümanlar bırakacağım zaten.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Aslında kamu ihaleleri, kamuda doğrudan temin diye bir şeyler var.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Evet, evet, tabii.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yani belki bu sistemle bir şeyler yapılabilir. Bunlar ama belirlenmesi lazım, öyle gelişigüzel de yapılmaz herhâlde değil mi? Ticaret Bakanlığına burada şey yapalım...

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Tabii, yasaya uydurmak lazım.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Yasaya uygun olması lazım. Ama bunlar, aslında buradaki bu şeylerde de bizim arkadaşların da notlarına girerse belki onu şey yapabiliriz.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Yanlış bilgin yoksa eğer bir şey eklemek istiyorum Başkanım.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun Vekilim, buyurun.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Sanırım ihale kanununda çünkü bunu İzmir’de uyguluyoruz biz, özellikle tarımla uğraşan kadın kooperatiflerine ve tarımla uğraşan yine köylerdeki kooperatiflerin ürünlerini İzmir Büyükşehir Belediyesinin doğrudan teminle limitsiz aldığını biliyorum. Limit var mı bilmiyorum ama limitsiz aldığını ve ihaleye de girmeden doğrudan teminle...

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ MÜDÜRÜ YASEMİN GÜLER – Belediyenin bakış açısıyla alakalı belki.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Muhakkak, yasada da var bu benim, yanlış hatırlamıyorsam.

TİCARET UZMANI MEMNUNE SILA ÜLTANIR – Tarımsal ve hayvansal ürün yapan kooperatiflere yönelik istisna maddeler kapsamında yararlanabiliyorlar kooperatifler ama tarımsal ve hayvansal üretime yönelik.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Evet, şimdi Tire’de büyük bir kooperatifimiz var.

TİCARET UZMANI ZEHRA ARSLAN UYSAL – Tire Süt Kooperatifi.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Tire Süt Kooperatifi. Yine Bademler’de bir kooperatifimiz var.

TİCARET UZMANI ZEHRA ARSLAN UYSAL – Bademler Kooperatifi.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Bademler Kooperatifimiz var ve bunun gibi birçok yine Ödemiş’te, başka yerlerde kadın kooperatifleri var, ürünlerini tamamıyla Büyükşehir Belediyesi alabiliyor, alıyor da, yasal bir engel de yok benim bildiğim kadarıyla. Bu bağlamda şunun için bu bilgiyi verdim: Sosyal kooperatifler bildiğimiz normal kooperatiflerden farklı bir statüde mi değerlendiriliyor acaba? Hani öyle mi?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Tabii, o statüyü belirlemeye çalışıyoruz.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – O zaman bu kooperatiflerimizi de o statüye almak için hangi yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor? Mesela şeyi biliyorduk ama çok fazla... Yani ancak öğreneceğiz çünkü alt komisyonumuz yeni oluşturuldu. Şu KDV meselesi, vergi meselesi aslında kooperatiflerin üzerinde büyük bir yük. Avrupa’daki kooperatiflerden çok çok geri kalıyoruz maalesef.

Yine aynı şekilde kamu yararı kararı meselesi. Birçok vakıf, işte dernek, birkaç etkinlikte kamu yararı kararı alıyor.

TOMURCUK EĞİTİM KÜLTÜR DAYANIŞMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU BAŞKANI GÜLSER ÖZKAN – Alıyor, evet.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – Ve belediyeler, işte kamusal bütün hizmetlerden faydalanabiliyor. Ama kendimizi parçaladığımız eğitim konularında, efendim, engelli çocuklarımızla ilgili çalışan kooperatiflerimizi bu kamu yararı meselesiyle bağdaştıramadığımız için maalesef birçok şeyden mahrum kalıyoruz. Dolayısıyla ülkemiz mahrum kalıyor yani kooperatiflerimizin mahrum kalması ülkemizin mahrum kalması, çocuklarımızın mahrum kalması...

Umut ediyorum, Sayın Başkanımızın öncülüğünde bu yasal boşlukları bir an önce toparlarız hep birlikte.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – İnşallah.

ÖZCAN PURÇU (İzmir) – İlgili yerlere sunup boşluğumuzu ülke olarak kapatırız diye düşünüyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet, teşekkür ederiz.

Evet, şimdi, Genç İşi Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Eğitim Kooperatifi sunumuyla devam ediyoruz. Kooperatif adına sunum yapmak üzere denetim kurulu üyesi Ethem Uğur Celep, değil mi? Bir de yönetim kurulu yedek üyesi Levent Kahraman.

Buyurun lütfen.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Sayın Başkanım, sunuma ben başlayacağım ama birlikte yapmayı düşünüyoruz Ethem arkadaşım. Ben Levent Kahraman.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Öncelikle Değerli Başkanım, değerli vekillerim; teşekkür ederiz bize bu imkânı sunduğunuz için, uzun zamandır beklediğimiz bir toplantıydı bu. Çünkü uzun zamandır sosyal kooperatifçilik alanında ciddi çalışmalar yapıyoruz, Bakanlıktaki uzman arkadaşlarımızla beraber de sık sık görüşüyoruz zaten. O yüzden oldukça heyecanlıyız, bunu baştan söylemek istiyorum.

Genç İşi Kooperatifinden çok kısa bahsedeyim çünkü benim, aslında bizim, burada daha çok konuşmak istediğimiz konu sosyal kooperatifçilikle ilgili neler yapabiliriz ve nasıl çözüm önerileri getirebiliriz, bundan bahsetmek istiyorum. Çünkü zaten diğer değerli kooperatifler kendi durumlarını, ihtiyaçlarını ve önerilerini söylediler, bizimkiler de bununla çok benzer bir yerde, bunların biraz daha belki detayını konuşma şansı buluruz diye düşünüyorum.

Genç İşi Kooperatifi 2015 yılında İzmir’de kurulmuş bir kooperatif. İzmir merkezli bir kooperatif ama ortaklığın yapısına baktığımızda Türkiye’nin çeşitli yerlerinde, hatta yurt dışında da ortakları bulunan bir kooperatif yapısına dönmüş durumda, yaklaşık 12 kooperatifimiz var. Bizim kooperatifçilikte yola çıkışımız aslında gençlerin kooperatifçilik modeliyle istihdam edilmesi üzerindeydi. Zamanla yaptığımız çalışmalarla biz kooperatifçilik alanındaki bazı eksiklikler ve aksaklıklarla karşılaştıkça bu konularda daha çok çalışmaya başladık. Bununla ilgili çeşitli literatür taramaları, yurt dışı gezileri yaptık ve bu yapmış olduğumuz çalışmalar esnasında sosyal kooperatifçilik tanımını daha yakından tanıma şansı elde ettik. Bununla ilgili 2016 yılında, işte İtalya’yı, İspanya’yı, Belçika’yı ziyaret ettik, daha sonra Hırvatistan’ı ziyaret ettik. Daha sonra dedik ki: Tamam, Batı’da bu işler, evet, belli. Bazılarının kanunları var, bazılarının yönetmelikleri var. Peki, diğer yakın coğrafyada ne var, neler var diye merak ettik, bir de Lübnan’a gittik yine Sivil Düşün desteğiyle, Sayın Vekilim sormuştu. Orada da Orta Doğu’daki sosyal kooperatifçilik ve diğer kooperatifçilik alanlarıyla ilgili çalışmalar yaptık.

Bunların hepsini raporlaştırdık, bunlarla ilgili toplantılar düzenledik. 2017 yılındaki toplantımıza da o zamanki Kooperatifçilik Genel Müdürümüz katılmıştı, yine uzman arkadaşlarımızla ve o zaman da sosyal kooperatifçiliği dillendirmeye başlamıştık. Daha sonra Ticaret Bakanlığının da bununla ilgili çeşitli çalışmaları oldu, derinlemesine ziyaretler ve çalışmalar yaptılar. Daha sonra da Adana'daki 2018'deki Sosyal Kooperatifçilik Çalıştayı'na katıldık, orada kendi yapmış olduğumuz çalışmaları sunduk. Daha sonra da yine Ticaret Bakanlığının düzenlemiş olduğu Sosyal Kooperatifçilik Treni Projesi kapsamında da Türkiye'nin çeşitli illerini gezip üniversitelere ve yerel yönetimlere sosyal kooperatifçilikle ilgili bildiklerimizi, yapmış olduğumuz çalışmaları sunma şansı yakaladık.

Geldiğiniz noktada biz, Genç İş Kooperatif olarak, Türkiye genelindeki diğer kooperatiflere kapasite geliştirme eğitimleri ve danışmanlıkları yapıyoruz. Bir kooperatif olarak diğer kooperatifleri desteklemeye çalışıyoruz. Bu çalışmaları yaparken de genelde dışarıdan bulduğumuz fonları kullanarak hizmet verdiğimiz kooperatiflere herhangi bir bedel almadan bu eğitimleri ve danışmanlık faaliyetlerini yürütmeye çalışıyoruz. Bunların içerisinde, işte, AB fonları ve diğer vakıflardan aldığımız fonlar da var. Bu sayede tabii ki biz de Türkiye'nin neredeyse tüm bölgelerinde, birçok kooperatifle çalışma, onları yerinde görme şansı yakaladık ve bunların hepsini de kendi eğitim raporlarımızda ve diğer dışarıya açtığımız raporlarda belirttik. Bununla ilgili de sosyal kooperatifçilik alanında da çeşitli raporlar sunduk, sunmaya da devam ediyoruz. O anlamda biz, aslında oldukça, bu işi yakından takip eden bir kooperatifiz.

Diğer kooperatiflere vermiş olduğumuz eğitimlerde de öncelikli amacımız kooperatifçiliğe olan bakışın değişmesini sağlamak. Çünkü ülkemizde kooperatifçilik tarihine baktığımızda genelde kooperatifçilik olumsuz algılanan bir yapı. İşte "Siz de mi yapı kooperatifisiniz?" "Siz de mi ev satacaksınız, sonra yarıda bırakacaksınız?" "Yoksa, işte, yine 3 hayvanla öyle mi dönecek, böyle mi dönecek." gibi -hani biraz yerel şeyle söylüyorum, kusura bakmayın- karşılaştığımız tepkiler genelde böyle oluyordu. Ama biz, biraz söylemi de değiştirerek algıyı değiştirmek istiyoruz. O yüzden "sosyal kooperatifçilik" diyoruz, "yeni nesil kooperatifçilik" diyoruz ve yapılan işlerin değişmesini savunuyoruz. Aslında burada da örnekleri var -sağ olsunlar kendileri de güzel şekilde ifade ettiler- tam da bu dertleri biz nasıl çözüme kavuşturabiliriz, birlikte neler yapabiliriz, nasıl farklı bir kooperatifçilik yapabiliriz bununla dertlenen bir kooperatifimiz. Yani altıncı yılımızdayız, oldukça hızlı bir şekilde ilerliyoruz. Biz de kendimizi bir sosyal kooperatif olarak tanımlıyoruz. Ve geldiğimiz noktada da açıkçası, işte, ortaklarına kâr payı dağıtmayan, öncelikli amacı toplumsal fayda üretmek olan bir sosyal kooperatif yapısı olarak çalışmamıza devam ediyoruz.

Ben çok fazla sunumdan gitmiyorum, genelde zaten kendi tecrübelerimizi ve düşüncelerimizi aktarma üzerinden devam ediyorum. Bizim hani önceliğimiz kooperatiflerin patronsuz bir yapı olduğunu aslında topluma anlatmak. Hiyerarşik yapının aslında burada sadece bir görev dağılımı olarak yer aldığını göstermek. "Eşit işe eşit ücret" ilkesiyle çalışmalarımıza devam ediyoruz, bizim kooperatifimizde çalışan ortaklarımız yaptıkları işler için eşit ücret alıyorlar ve adil bir paylaşım bu yapıya çalışıyorlar. Yetkin bir kadroya sahip olmaya çalışıyoruz ve her ortağımızın kooperatifçilik ilkelerinin belirttiği gibi ortalama bir yetkinliğe sahip olması için kendi kapasitemizi de geliştirmeye çalışıyoruz. Katılımcı kararlar alıyoruz, diğer sosyal kooperatiflerde olması gerektiği gibi birlikte öğreniyoruz aslında. Burada da esprili bir kadromuzun fotoğrafı var, o yüzden mesela bu tip şeyler kullanarak aslında biraz bakış açısını da değiştirmek istiyoruz, klasik sistemden farklı olarak.

Şimdi, burada benim kısaca değinmek istediğim konulardan bir tanesi "Niye sosyal kooperatifçilik?" diye bir kavram aslında ortaya çıkıyor ve biz bu alanda çalışıyoruz? Bunun için belki biraz ticari işletme ile kooperatifler arasındaki farka biraz bakmak lazım. Her ne kadar kanunda, Ticaret Kanunu'na bağlı, 1163 sayılı Kooperatifçilik Kanunu'nda bir ticari işletme olarak geçse de sosyal kooperatiflerin önceliği toplumsal bir fayda yaratmak yani kâr odaklı, para kazanma odaklı bir yapı değil. Yani normalde

kurulan diğer ticari işletmelerin, şirketlerin amaçları zaten para kazanmak, odakları kâr elde etmek ama bizim odağımız, önceliğimiz para kazanmak değil. Tabii ki para kazanacağız, tabii ki ticaret yapacağız çünkü hayatta kalmamız lazım, sürdürülebilir olmamız lazım, ortaklarımızın da istihdam edilerek para kazanması lazım, bu yüzden ticaret yapmak zorundayız, o yüzden kooperatif modelini seçtik. Ama bir ticari işletme değiliz yani bizde patron kazanmıyor, bizde herkes kazanıyor. Ve dediğim gibi ortaya çıkan şey de tüm toplumun faydasına olan bir hizmet.

Onun dışında patron, müdür yok demiştik, hiyerarşik bir yapı yok. Bu da katılımcılığı getiren, demokrasiyi güçlendiren bir kavram ve ortaklar birlikte karar alıyorlar. Yani bildiğiniz gibi şirketlerde patron ya da müdür ne söylerse, onun vizyonu ne kadar doğruysa ve ne kadar genişse şirketler o kadar başarılı oluyor ama kooperatiflerle ortak kararlar alıyoruz. Orada kolektif bir akıl çalışıyor, ortak akıl çalışıyor ve herkesin yetkinlikleri ve vizyonuyla ortak bir karar alıyorsunuz ve biz, kooperatiflerle daha çok rekabet etmek yerine iş birlikleri yapmaya çalışıyoruz çünkü uluslararası kooperatifçilik tanımında ve kanununda geçen de aslında böyle, kooperatifler arası iş birliği modelinden bahseder. Yani kooperatifler birbirleriyle iş yaparak, birbirlerini destekleyerek büyürler ama genelde ticari işletmelerde her ne kadar iş birlikleri olsa da amaç, öncelikli şey rekabettir “Güçlü olan ayakta kalır.” felsefesi daha çok yaygındır ama biz burada birlikte güçlü olmak, birlikte ayakta kalmayı önceliklendiriyoruz.

Bunun dışında sosyal kooperatif modeliyle ilgili siz zaten konuya hâkimsiniz. Hani, söylediğiniz şeylerden bunları aldık, o yüzden tekrar bir sosyal kooperatifçilik şeyine girmeyeceğim. Sadece şunu söylemek istiyorum: “Sosyal kooperatifçilik” dediğimiz zaman biz şöyle birkaç ayırt edici özellik öngörüyoruz yaptığımız gördüğümüz çalışmalarda. Yani, sosyal kooperatifler açık olarak kamu yararı gözetirler. Biraz önce söylediğim gibi öncelikleri toplumsal fayda ve kamu yararı yaratmaktır. O yüzden burada diğer şirketlerden biraz ayrılıyorlar. Diğer şirketler ve diğer kooperatifler tabii ki kamu yararı yapıyor, yani şu anda Türkiye’de hayatta olan her yapı tabii ki bir kamu yararı ortaya koyuyor bu işin felsefesi gereği ama kooperatifler bunu önceliklendiriyor. Bizim önceliğimiz bu, öncelikli amacımız bu.

Devlet dışı aktör, bu aslında biraz da şöyle: Devletin yapmış olduğu faaliyetler içerisinde destekleyici bir yerde. Devletin bazı ulaşamadığı ya da az kalan yerlerde kooperatifler bu desteği verebilir çünkü benim ihtiyacım var. Ben bu kooperatifi niye kuruyorum? Çünkü benim bir şeye ihtiyacım var ve bu ihtiyacı karşılamak istiyorum ve bu yüzden de devletle yani kamu kurumlarıyla birlikte çalışmak gibi bir önceliğim var.

Çok paydaşlı bir yapı. Burada kooperatif ortakları aynı zamanda hem çalışan hem işçi hem de patron statüsünde oluyorlar. Yani o yüzden kazanç daha adil dağılıyor ve daha hızlı geliyor. Ve son olarak da en çok söylenen şeylerden biri: Kâr payı dağıtmama ilkesi. Bizim yaptığımız çalışmalarda bu kâr payını dağıtmama, kâr öncelikli olmamanın çok yanlış anlaşıldığını gördük. “E, o zaman siz para kazanmıyor musunuz?” diyorlar. “E, o zaman niye bu kooperatifi kuruyorsunuz? O zaman gidin dernek kurun.” diyorlar. Ama bu, şu değil, biz para kazanıyoruz. Biraz önce aslında benzer cümle söylemiştim. Ayakta kalmamız lazım, sürdürülebilir olmamız lazım, masrafları ödememiz lazım, vergilerimizi ödememiz lazım. Daha sonra bilançoda yine artı bir pay kalırsa... Aslında sizlerin söylediği gibi onu tekrar kooperatifin güçlenmesi için, işte, daha çok burslu çocuk olması için ya da kooperatifin kapasitesinin gelişmesi için ya da yeni kooperatiflerin kurulması için harcamak istiyoruz biz ama tabii, bunun yanında kooperatif ortaklarının istihdam edilmesi kendi emeklerinin de karşılığını almasını da doğal bir şey olarak tabii ki talep ediyoruz.

İtalya’dan bahsettiniz, aslında şöyle, güzel bir örnek vereyim Biz aramızda da konuşuyoruz. Şimdi, İtalya’da genelde A ve B kooperatif örnekleri veriliyor, aslında bizim karşımızda 2 tane kooperatif örneği var, buraya yakın olarak söyleyebiliriz: Çağdaş Eğitim Kooperatifi biraz A modeline, Tomurcuk Eğitim Kültür Dayanışma ve İşletme Kooperatifi de biraz B modeline yakın bir kooperatif çünkü Çağdaş Eğitim Kooperatifi eğitim alanında genel bir hizmet sunuyor, dezavantajlı kesimlerin

içinde barınıyor ama genelde eğitim başlığı altında ama Tomurcuk Eğitim Kültür Dayanışma ve İşletme Kooperatifi tamamen dezavantajlı kesimin kurmuş olduğu ve dezavantajlı ailelerin kendi ihtiyacını karşılamak için kurmuş olduğu bir kooperatif ve bu sayede dezavantajlı kesimlerin istihdamını, eğitimi ve okullaşmasını sağlayarak aslında çok iyi bir örnek olarak karşımıza çıkıyor. Türkiye’de A ve B gibi bir şeye gidilir mi gidilmez mi bilmiyorum ama konunun daha net anlaşılması için bunu bir örnek olarak size vermek istedim.

Avrupa’daki kooperatiflerden zaten bahsetmiştik, bununla ilgili bizim de raporlarımız var. İşte, oradaki sayılarını, kooperatiflerin yapılarını, hikâyelerini, iyi örneklerini orada zaten detaylı olarak görebilirsiniz. Biz bunu Komisyonumuza daha detaylı bir rapor olarak da her zaman sunmak isteriz, zaten birçok şeyimiz hazır.

Burada bir es veriyorum. Uğur senin söylemek istediğin bir şey var mı? Çünkü bundan sonra bir öneri kısmına geçeceğiz.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Teşekkürler.

Yani, aslında bizim yaptığımız çalışmalarla ilgili kısa bir özet de geçmek isterim hani detaylı yapıldı ama bizim amacımız: Dezavantajlı bireylerin geçim kaynağına erişim noktasında kooperatifçilik modeliyle işletmeleri ve topluma dâhil olmaları ve ticarete dâhil olmaları. Bu amaçla çalışmalar yapıyoruz. Yaptığımız çalışmalarda da kapasite geliştirme çalışmalarından tutun da veri araştırmalarına kadar çalışmalar yapıyoruz. Yani birçok ulusal ve uluslararası kurumla da çalışıyoruz bu anlamda yani ILO’dan Dünya bankasına, Sabancı Vakfına, yine, Bakanlığımızla yaptığımız çalışmalarda amacımız kooperatifçiliğin o eski kalmış tanımının yeni nesil bir kooperatifçilik tanımıyla beraber Türkiye’ye kazandırmak diyebiliriz, amacımız bu. Bununla ilgili aynı zamanda savunuculuk faaliyetleri de yapıyoruz. En sevindirici noktalardan biri de: Aslında hep birlikte çalıştığımız kooperatiflerle aynı masadayız şu an. İşte, Tomurcuk Eğitim Kültür Dayanışma ve İşletme Kooperatifiyle başka bir projede çalıştık, hâlihazırda İGAM’la bir projede çalışıyoruz, onların kapasitelerini geliştirmek için çalışıyoruz. Yine, Çağdaş Eğitim Kooperatifiyle çalıştaylarda hep beraber yer aldık. Amacımız zaten bu dayanışma ekonomisini ortaya koymak, bu dayanışma iş birliğini ortaya koymak, bu anlamda birazdan önerilerimizden bahsedeceğiz. Ne gibi desteklere ihtiyacımız var?

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biraz hızlı yaparsanız çünkü saat altıda oylama var, biz oraya gitmek zorundayız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet, oylama var.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Tamam, hemen hızlı bir şekilde...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Zaten “beş dakika” dedik ama siz süreyi çok aştınız yani onda tam da bir şey olmadı. Bir zahmet...

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Yani yıllardır bu anı beklediğimiz için...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Biz zaten sizi dinlemek için buradayız. Yani kesinlikle öyle bir şey yok ama sayım için bizim de orada olmamız lazım, biraz hızlı yaparsanız.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Yıllardır bu anı beklediğimiz için biz de fırsatı bulmuşken kendimizi ifade etmeye çalıştık.

Şimdi önerilerden bahsedeceğiz, önerilerden bahsetmesi için sözü Levent’e vereyim.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Zaten bunları yazılı olarak sunacağımız için daha detaylı incelenecektir.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Evet, biz de onu bekliyoruz zaten.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Ama sonuçta burada bir söz şansı bulmuşken bunun da kayıtlara geçmesini de önemsiyoruz Sayın Başkanım.

Bizim aslında öncelikle önerimiz, arkadaşlarımız da belirtti, hukuki alanda. Biz yeni nesil ya da sosyal kooperatif olarak kendimizi tanımlıyoruz ama bunun kamu kurumları ve özel sektörde bir karşılığı yok. Yani örnekler verildi. Hani, “Siz kimsiniz?” dediğinizde mevcutta şu anda bizim yasal statümüz kooperatif. Yani benim herhangi bir limitet, anonim şirketinden bir farkım yok. Her ne kadar para kazanma odaklı olmasam da, kâr amaçlı olmasam da ya da sosyal fayda odaklı olsam da kanunen böyle bir statüm olmadığı için karşı tarafta bir şey yapamıyor. Bu, sadece yanlış algılama ya da yapmak istememekle de alakalı değil. Yani imkânlar burada bitiyor, yani onların da çünkü yasal bir hakkı, yasal bir şey olması lazım elinde ki bize destek verebilsin ya da yapabilsin. Yapanlar var ama bunun daha net, bilinir ve görünür olması lazım ki bu çarpan etkisiyle aslında daha çok kurumla, daha çok yapıyla birlikte çalışabilelim. Bizim öncelikli konularımızdan bir tanesi, sosyal kooperatifliğin yasal bir tanımının olması. Yani “Biz kimiz, bizim titrimiz ne?” Bunu bilmek istiyoruz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Evet, anladım.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Bunun yanında diğer konular tabii genelde mali konular, vergilerle ilgili söylendi. Vergi vermek tabii ki bizim bir şirket yapısı olarak mükellef olduğumuz bir konu ancak benim bir yatırımcısı olan bir şirketle farkımın olması gerektiğini düşünüyorum. Yani çünkü para kazanmak için kurulmuyorum, ben toplumsal bir fayda sağlamak ve bir ihtiyacı sağlamak için kuruluyorum. Bunun için zaten devletin mekanizmaları var ama ben bunu yaparak aslında devletin o mekanizmalarının işini de kolaylaştırıyorum ve aslında orada bir artı değer yaratıyorum. Hani, buradaki Komisyondaki konumuz israfın biraz daha önlenmesi ya, aslında oradaki boşuna harcanabilecek bir şeyi biz aslında topluma tekrar kazandırıyoruz çünkü zaten elini taşın altına koymuş insanlar var burada ve zaten kendi ihtiyaçları için çalışıyorlar ve bunu yaparak devletin kurumlarıyla, kamu kurumlarıyla da birlikte bunu daha güçlü yapabilirler, bir sinerji yaratabilirler ve devlet de bu kaynakları kendisi için ya da diğer alanlar için kullanma şansı yakalayabilir diye düşünüyoruz. İşte verdiğimiz diğer iyi örnekler de biraz buna tekabül ediyor. Burada hani KDV muafiyeti olsa da evet, ne güzel olur ama olmasa bile şuradan başlanılabilir: Belli bir dönem bu muafiyetler sağlanıp daha sonra bilançolar oranında artan oranlı bir vergilendirme yapılabilir. Yani sosyal kooperatif güçlendikçe daha çok ödesin ama başta işte, örnek veriyorum, 5 milyon, 10 milyon, 50 milyon sermayeyle kurulmuş bir şirketle aynı vergi dilimiyle başlamayayım ben. Yani birazcık destekleneyim çünkü zaten kısıtlı kaynaklarla bunu yapmaya çalışıyoruz ve o yüzden başta biraz bu desteklerin görünmesi bizim sürdürülebilirliğimizi kolaylaştırır ama hiç vermeyelim değil tabii ki yani sonuçta bir şey olsun.

Kamu yararı konusu ayrı bir konu. Evet, olabilir ama onda da belli kriterleri olduktan sonra bu zaten uzun vadede sağlanabilir diye düşünüyoruz.

Onun dışında “satın alma”dan bahsedildi, işte, İzmir örneğini verdi Sayın Vekilimiz. Avrupa’da aslında şunun şöyle bir karşılığı var: “Sosyal fayda satın alması” gibi bir terim var. Sosyal bir fayda üreten, kâr amacı gütmeyen yapılardan satın almayı önceliklendiren yasal kolaylıklar sağlıyorlar ama bunun da belli kriterleri ve kuralları var çünkü sonuçta bu biraz da Türkiye’de de riskli bir alan. Yani bu, işte, Sayıştay incelemelerinde ya da kamu ihale kanunlarında da çok dikkat edilen bir yapı, o

yüzden bunun çerçevesinin iyi çizilmesi lazım. Ancak bu, kooperatifleri, özellikle sosyal kooperatifleri başlangıç destekleri için, en azından bir can suyu, o tekeri döndürmek için ciddi oranda rahatlatacaktır. Bunu her yerel yönetim, kamu kurumu yapabilir ve bunun için çok büyük kaynaklar ayırmalarına gerek yok çünkü zaten bizim bahsettiğimiz yapılar -Çağdaş Eğitim Kooperatifi tabii ki çok daha büyük cirolardan bahsediyor ama- diğer baktığımız sosyal kooperatifler çok büyük cirolarla dönmüyor, hayatlarına öyle başlamıyorlar. O yüzden bunlar yönetilebilir rakamla olur ama yapı büyüdükten sonra tabii ki biz de diğer vergi oranları neyse bunları verebiliriz diye düşünüyoruz ama bizim bu desteklere ihtiyacımız da var.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Yani bu aşamada bir tek gelir kaynağınızı merak ettim.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Bizim gelir kaynağımız mı?

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Proje bazlı çalışmalarla gelir kaynaklarımızı elde ediyoruz. Başında da söylediğim gibi bizim amacımız, dezavantajlı bireylerin geçim kaynağına erişimini sağlamak. Biz de dezavantajlı bireyler olarak... Çünkü ortaya ilk çıkışımız genç işsizlerin istihdama kazandırılmasıydı. Biz de genç işsizler olarak bir araya gelmiştik. Biz de bunları fonlar aracılığıyla projeler yazarak, iş birlikleri yaparak, iletişimler sağlayarak elde ettiğimiz fonları bu dezavantajlı bireylerin kooperatifleşmesi ya da kapasitelerinin gelişmesi için sağlıyoruz. Bizim de emek ücretlerimiz yine bu fonlar doğrultusunda elde ediliyor.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Yani bir iki örnek; Uğur, başta söylemişti: İşte, mesela, şu anda Kızılayın bir projesini yürütüyoruz, Sabancı Vakfıyla çalışmalarımız devam ediyor, Dünya Bankasıyla, Avrupa Birliği Başkanlığıyla “Yeni Nesil Kooperatifler Topluluğu” adı altında bir projemiz var. Bunda da Türkiye’nin çeşitli bölgelerinden en az 30 kooperatifi bir araya getirerek bir ağ kurmayı hedefliyoruz. Bu ağın da aslında temellerinde hep bu sosyal kooperatifçiliğin, yeni nesil kooperatifçiliğin dayanışmayla güçlenmesi var ama bu finansal destekleri bu tip yazdığımız, sunduğumuz projeler üzerinden alarak hizmet verdiğimiz kurumlardan bedel almadan yapmaya çalışıyoruz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Bu diğer ülkelere de gittiğinizi de söylemişsiniz. Onlarla ilgili mutlaka raporlarınız vardır.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Var, evet.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Onları da iletirseniz, onları da bir incelemek istiyoruz.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ YÖNETİM KURULU YEDEK ÜYESİ LEVENT KAHRAMAN – Tabii ki memnuniyetle, zaten amaçlarımızdan biri de oydu buraya gelirken.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Sağ olun.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Çok küçük, minik bir ekleme yapmak istiyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun.

GENÇ İŞİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve GELİŞTİRME EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU ASİL ÜYESİ ETHEM UĞUR CELEP – Bu arada üst yazılarda belirtilen Bakanlığımızın yazmış olduğu yazılarda da neredeyse ortaklaşa diyebiliriz, yani birçok şey ortak dil kullandığımız şekilde benzer çalışmalar. Aynı raporların benzerlerini biz de sizlerle tabii ki paylaşıyoruz.

Çok teşekkürler.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Tamam.

Çok teşekkür ederim.

Şimdi, İGAM...

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Başkanım...

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Buyurun.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Özür dilerim.

Kooperatifler olarak eksik kalan bir şeyi tamamlamak için izninizi istiyorum.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Hemen olabilirse... İGAM'ın hakkında...

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Bir rapor var yazımızın ekine koymadığımız ama çok önemsedığımız için belirtmek istiyorum.

24 Aralık 2019'da 3 tane sosyal kooperatifin de arasında bulunduğu 16 kooperatif Bursa'da toplandık ve kararlar aldık. O kararları bir rapor hâline getirdik biz. Orada sosyal kooperatiflerin sıkıntıları ve sorunlara çözüm önerileri var yapısal, hukuksal ve mali olarak. Bu raporu da size sunmak isteriz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Tamam.

Çok teşekkür ederiz, sağ olun.

ÇAĞDAŞ EĞİTİM KOOPERATİFİ DENETİM KURULU BAŞKANI MEHMET BUĞRA KÜÇÜKKAYALAR – Biz teşekkür ederiz.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Şimdi, Birlikte Sosyal Kalkınma ve İşletme Kooperatifinin sunumuyla devam edelim. Kooperatif adına Kooperatif Başkanı Metin Çorabatır ve Koordinatör İrem Çardak.

Buyurun lütfen.

İGAM BİRLİKTE SOSYAL KALKINMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ BAŞKANI METİN ÇORABATIR – Sizi oylamaya geç bırakmamaya çalışacağız.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Evet, çünkü elektronik oylama, hepimizin yetişmesi gerekiyor.

İGAM BİRLİKTE SOSYAL KALKINMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ BAŞKANI METİN ÇORABATIR – Evet.

Sözlerimin başında hem Alt Komisyonumuza, Sayın Başkan ve milletvekillerimize çok teşekkürler ve Ticaret Bakanlığının ilgili dairesinin burada temsilcileri var, bize çok yol gösterdiler, onlara teşekkürle başlıyorum.

Bir de Genç İş Bilimsel Araştırma ve Geliştirme Eğitim Kooperatifi gibi bizim kapasitemizi artırmaya çalışan ortaklarımıza, iş ortaklarımıza da teşekkür ediyorum.

“İGAM KOOP” diye kısaca bahsederseniz önce ben Türkiye’deki mülteci durumuna bir değinmek istiyorum. Hangi saikle biz bu kooperatifi kurduk, sonra İrem arkadaşımız kooperatife yoğun olarak çalışacak.

Büyük bir dezavantajlı gruba yardım için, onların Türkiye’deki uyumu ve Türkiye de geçim kaynaklarına erişimi, yasal geçim kaynaklarına erişimi için kurulduk. Biliyorsunuz, 1951 tarihli Mültecilerin Statüsüne Dair Cenevre Sözleşmesi ve 1967 tarihli New York Protokolü mülteci hukukunu belirleyen temel 2 belge. Burada da mültecilerin statüsüne dair sözleşme hem mülteci tanımını yapıyor hem de mültecilerin haklarını ve yükümlülüklerini özetliyor. Özellikle 17’nci, 18’inci ve 19’uncu maddeler mültecilerin yeni bir hayata başlamaları için istihdam yollarını tanımlıyor. Bunlardan 17’nci madde ücretli istihdamı, 19’uncu madde profesyonel iş yapabilme, işte, mühendisliğini, avukatlığını yapabilmeyi... Ama bizi ilgilendiren 18’inci madde; kendi işini yapabilme. Biz bu maddeden, bu ilkeden hareket ettik dolayısıyla mültecilerin istihdamı bir haktır. Türkiye’imize baktığımızda, Türkiye 2013’te Meclisimizin, Parlamentomuzun kabul ettiği 6458 sayılı Yasa’yla iltica hukukunu düzenlemektedir, bazı değişiklikler yapıldı daha sonra. Bu çerçevede 2018 yılında çalışma izni olarak bir uygulama yapıldı ama Türkiye mülteci hukukuna coğrafi bir kısıtlamayla taraf olduğu için ülkemizde çalışma hakları yok, ancak 2018’de çalışma iznine başvurma durumu ortaya çıktı. İçişleri Bakanlığının bilgilerine göre de ancak 35 bin kişi -ki bunların içinde mülteci olmayan yabancılar da var- bu izni aldı. Biz bazı çalışanlarımız için bu izni alırken çok zorlanıyoruz, uzun sürüyor. Hepimizin malumu, Türkiye’de uluslararası korumaya ihtiyacı olan ve Türkiye’nin cömertçe kapılarını açtığı 4 milyonun üzerinde mülteci var ve on yıldır da belki daha fazla sürelerle de yaşayanlar var. Özellikle Covid-19 ve bu mevzuattaki engeller mültecilerin çalışmalarını büyük ölçüde engelliyor ve hepimizin malumu bu, sosyal uyumu da negatif bir şekilde etkileyen bir durum. Hayatlarını idame edebilmeleri için kayıt dışı çalışıyorlar ülkemizde, düşük ücretle çalışıyorlar, “Ne verersen alırsın ama yaparız.” durumunda. Bunun eğitime, istihdama birçok negatif etkileri oluyor. Özellikle genç erkek çocuklar eğitim dışında, işte, küçük sanayi bölgelerinde kayıtsız çalışıyorlar, işte, Covid gibi bir felaketle karşılaşıldığında kendilerini ilk dışarda bulan bu kesimler.

Bu çerçevede biz harekete geçtik ve 2020’nin sonunda Ticaret Bakanlığındaki değerli uzmanların da teşvikiyle, bize öğrettiği yollarla bu kooperatifi kurduk. Çok genciz, diğer kooperatifteki arkadaşların yaptıklarını çok merakla ve öğrenerek dinledik. Neticede amacımız, bir; onların geçim kaynaklarına erişimi; ikincisi de, sosyal uyuma bu şekilde destek vermek.

Ben burada bir durayım, sevgili İrem arkadaşımız kooperatifimizi anlatsın.

**İGAM BİRLİKTE SOSYAL KALKINMA VE İŞLETME KOOPERATİFİ KOORDİNATÖRÜ
İREM ÇARDAK – Merhaba tekrardan.**

Metin Bey’in de bahsettiği gibi kooperatifimizin kuruluş amaçları ve neden bu yola çıktığımız hakkında konuştuk. 5 Kasım 2020 tarihinde kurulduk yani buradaki birçok kooperatiften çok daha genciz, biz daha emekliyoruz diyebiliriz. Kuruluş amacımız da -Metin Bey bahsetti zaten- istihdam ve istihdamın sürdürülebilirliği ve bu dezavantajlı grupların sosyal kalkınmalarını sağlamak amacıyla kurulduk. Bunun dışında zaten onların girişimlerini teşvik etmek için ve topluma uyumlarının sağlanması için faaliyetler yürütüyoruz. Ticaret Bakanlığı Kooperatifler Genel Müdürlüğü uzmanları sadece kadınlar değil, tüm mültecilerin ortaklığını hedefleyen kooperatifimizin ilk örnek olduğunu bize dile getirdi.

Bahsettiğimiz faaliyetler de şu şekildeydi: Yiyecek üretim ve öğretim faaliyetleri yapıyoruz, aynı zamanda bunların yanı sıra atölye faaliyetlerimizi yürütüyoruz ve ticari faaliyetler yapıyoruz. Atölye faaliyetlerimiz ıslak keçe, dikiş nakış faaliyetleri olarak geçiyor. Diğer faaliyetimiz de yiyecek üretim ve öğretim faaliyetleri. Bu kişilere aynı zamanda bu atölyeler aracılığıyla istihdam sağlıyoruz ve

bunların tamamının dışında kalan igamkoop.com pazarlama sitemiz var, pazar yeri mantığıyla çalışıyor ve kooperatif oluşumlarının hepsinin bir çatı altında toplanıp ürünlerinin tek çatıdan ulaştırılmasını hedefliyoruz.

Kooperatifimiz 2021 yılı verilerine göre toplam 12 ortaktan oluşmaktadır, 5'i de mülteci statüsündedir ve bu 5'i mülteci kadındır. Haftanın iki günü az önce bahsettiğim atölyeler gerçekleştirilmektedir ve bunlara totalde 7 ila 9 kişi arasında katılım sağlanmaktadır. Biz bu kapsamda, bu kısa süre içerisinde bazı avantajlarımızı fark ettik ve bunları not aldık. Kısaca üzerinden değineceğim. Bu sosyoekonomik düzeyi görece daha düşük olan kitlenin eşit pay hakkına sahip olmasının kooperatifler açısından iyi bir oluşum modeli olduğunu fark ettik. Üretici ve tüketici arasındaki yolu kısaltması nedeniyle de kalitenin artırılmasının ve bu bağlamda maliyetin düşürülmesinin de kooperatiflerin çalışma modeli açısından uygun olduğunu düşünüyoruz. Tüm bunların yanı sıra da birlikte çalışmayı hedeflediğimiz için -ismimizde de yazıyor birlikte sosyal kalkınma- sosyal uyumun artması ve iş birliğinin güçlenmesinin de bizim kooperatifimiz noktasında önemli bir değeri olduğunu düşünüyoruz. Bunların yanı sıra dezavantajlı gruplarla bire bir temasa geçiyoruz çünkü İGAM aynı zamanda bir saha ofisi aracılığıyla da çalışabiliyor ve biz burada istihdam olanaklarının artırılmasıyla ilgili onlara hem bilgilendirmeler yapabiliyoruz yani bu konuda onların farkındalıklarını artırabiliyoruz hem de meslek edinmelerine yönelik çalışmalar yapabiliyoruz. Kooperatifçilik mantığında zaten herkes eşit söz hakkına sahip olduğu için ortak sermaye mantığıyla da hareket edilmesi nedeniyle sosyal kooperatifçiliğin burada kolaylaştırıcı bir rol olduğunu düşünüyoruz.

Az önce zaten Metin Bey de bahsetmişti, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği başta olmak üzere kamu kuruluşları da bu modelin -bahsettiğim sosyal kooperatifçilik modelinin- alternatif bir geçim kaynağı olduğunu öneriyorlar ve bu kapsamda çalışmaları biz de yürütmeye çalışıyoruz. Dezavantajlar, aslında hepimizin az önce bahsettiği dezavantajlardı çünkü biz hepimiz sahaya çıktığımızda bunları görebiliyoruz. Biz sadece bir senelik süreçte bu dezavantajları fark ettik ama diğer kooperatifler daha fazla deneyim sahibi oldukları için bizden daha farklı şeyler de yaşamışlar. Bizim en önemli dezavantaja düştüğümüz nokta pazara erişimimizdi ve rekabetçi ortamlarda rekabet edemiyor olmamızdı. Bizim özellikle mülteci alanında çalışmış olmamız nedeniyle özel, nokta atışı olarak bu dezavantajlarımızı yazdık. Dil bariyeri nedeniyle ortaklar arasında iletişimde tercüman desteğine ihtiyaç duyulması, ırkçı söylemlerin artması nedeniyle maruz kalınan baskıdan ve endişeden dolayı çalışmalarımızda aksama olması ya da oluşma ihtimali, -örneğin Altındağ'da yaşanan olaylar sürecinde birçok ortağımız evinde kalmak zorunda kaldı- kadın göçmenlerin aktif ve düzenli bir şekilde katılım sağlamasında aksaklıklar oldu çünkü ev içi emek var, ayrıyeten kendileri de bakmakla yükümlü olduğu kişi sayısının fazla olması nedeniyle çok aktif katılım sağlamak istese bile ulaşılabilirliğimizin kısıtlanmasına neden oluyor.

Buradan kanuni düzenleme önerilerine geçiş yapmak istiyorum hızlıca, sürecimizi de çok fazla uzatmadan. Bunlar bizim kısa bir sürede fark ettiğimiz şeyler oldu aslında yani bir seneyi daha yeni yeni dolduracağız yani belki de yeni doldurduk bir senemizi. Kamu kurumlarının sosyal amaçlı kooperatiflerin ürünlerine kota sağlaması gerektiğini düşünüyoruz çünkü bu noktada biz hiçbir şekilde rekabet edemiyoruz zaten bir sürü ürünü satın alırken de zorlanıyoruz. Bu bağlamda belki kamu kurumları teşvik edilebilir ya da bu noktada bir zorunluluk getirilebilir diye düşündük. Hem çalıştığımız ortamda İGAM dernek olarak hem de kooperatif olarak karşılaştığımız en önemli zorluklardan bir tanesi de şuydu: Geçici koruma statüsü, uluslararası koruma statüsüne sahip kişilere çalışma izni ödemelerinde kolaylık sağlanmasını istiyoruz çünkü bu noktada biz kendimiz hem maddi olarak zorlanıyoruz hem de kooperatif kapsamında çalışma izni çıkarma noktasında gelirimiz minimum seviyede olduğu için çok büyük, kapsamlı bir kooperatif olmadığımız için zorlanıyoruz bunları karşılamakta. Belki bu noktada belirli bir gelirin altında kalan kooperatifler muaf tutulabilir ya da bununla ilgili farklı bir düzenleme yapılabilir diye düşündük. Bir de tabii ki hepimizin bildiği gibi, kooperatifler başlangıç

için herkesin minimum ortaklık payı ödemesi üzerine kurulan bir sistem. Bu ödeme bedellerinde belki dezavantajlı gruplara indirim ya da kolaylık tanınması şeklinde bir alternatif sunulabilir diye düşündük. Bu dezavantajlı gruplardan ortaklık payının alınmasını tamamen kaldırmak olabilir ya da yarı yarıya düşürme alternatifi olabilir çünkü minimum 100 TL olarak bir ödeme çıkarmamız gerekiyor ve bunu karşılayamayabiliyorlar.

Bunun dışında, hepimiz, birer sosyal kooperatif olduğumuz için kuruluş aşamasında yaşadığımız zorlukları anlattık. Bu bağlamda belki devlet teşvikiyle hareket edilebilir ya da bu noktada ekstra bir destek sağlanabilir diye düşündük ve galiba burada herkesin hemfikir olduğu nokta, vergi indirimi, vergi kolaylıklarının yasayla sağlanması olabilir.

Hızlıca geçtim.

Teşekkür ederim.

ALT KOMİSYON BAŞKANI ARZU AYDIN – Biz de çok teşekkür ediyoruz.

Size o kadar söz kaldı, kusura bakmayın ama amacı gayet net anlattınız. Biz çalışmalarınızdan dolayı da ayrıca teşekkür ediyoruz.

Evet komisyonumuz bu sosyal kooperatifçiliğin geliştirilmesi, yaygınlaştırılması konusunda ciddi çalışmalar yapacak sizlerin de desteğiyle inşallah. Medyanın desteğiyle, farkındalık yaratarak bir düzenleme yapmak hususunda sizlerle iş birliği içinde de çalışacağız.

Değerli üyeler, katılımcılar, Bakanlığımızın değerli mensupları; biz kooperatiflerimizi dinledik, yeterli düzeyde bilgi aldığımıza inanıyoruz, katkılarınızdan dolayı ayrı ayrı teşekkür ediyoruz. Yerinde inceleme de yapacağız inşallah, yerinde inceleme noktasında da sizlerle beraber geldiğimiz zamanda hani, sizlerin çalışmaları hakkında orada da bir bilgi almak hususunda çalışmalarımız olacak.

Ben tekrardan ayaklarınıza sağlık diyorum, eksik olmayın, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Gündemimizde konuşulacak başka bir konu da kalmadı, o yüzden şu an toplantıyı kapatıyoruz. Gösterdiğiniz anlayıştan dolayı buraya kadar geldiğiniz için ayrıca da teşekkür ediyoruz.

Kapanma Saati: 17.42

